Piątek, 25 września 1936 - Nr. 174
(Pism o wychodzi w dniu datowania)

10 stron

DZIEŃ BYDGOSKI

10 GR.

ILUSTROWANY

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA —

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 205.858

Na powitanie naszych orłów kpt. Janusza i por. Brenka

Dziś wracają do Torunia obaj nasi bohaterowie przestworzy kpt. Janusz i por. Brenk.

kpt. Janusz

Trudno wyrazić uczucia, które w tej chwili rozpierają nasze piersi.

Trudno znaleźć odpowiednie słowa na powitanie nieustraszonych orłów, dla których żadne niebezpieczeństwo nie było za wielkie w dążeniu do rozsławienia imienia Polski w świecie.

Duma z powodu ich bohaterskiego wyczynu, radość wskutek szczęśliwego powrotu z groźnej tundry rosyjskiej, podziw dla żołnierskiej odwagi i pogardy śmierci — uczucia te mieszają się w potężną symfonję powszechnego entuzjazmu powitalnego.

Witamy ich nietylko jako drogie nam jednostki, ale jako symbol ambitnych dążeń Narodu do tężyzny, do wydobywania z siebie jak najofiarniejszych wysiłków dla dobra Państwa.

Dziś cały Toruń łączy się w jednym zgodnym rytmie serc, by zgotować swym baloniarzom najbardziej żywiołowe przyjęcie.

Najzimniejszy temperament, w dniu uroczystego powitania kpt. Janusza i por. Brenka rozgorzeje płomiennym entuzjazmem; albowiem trud tych dwu żołnierzy Rzplitej, ich brawurowy lot, żelazna wola zwycięstwa, kilkodniowy marsz przez bezludzie rosyjskie wśród czających się wszędzie niebezpieczeństw musiał zdobyć serca najbardziej obojętnych ludzi.

Wszyscy więc witamy Was bohaterowie, z otwartemi ramionami u kresu Waszych ofiarnych wysiłków.

Słodycz powrotu do swoich, po dobrze spełnionym obowiązku, serca otwierające się na ścieżaj na Wasze powitanie, będą najpiękniejszym wynagrodzeniem za poniesione trudy!

Kpt. Janusz i por. Brenk niech żyją!

por. Brenk

Posiedzenie Rady Ministrów

Warszawa, 24. 9. (tel. wł.) W dniu jutrzejszym odbędzie się posiedzenie **Rady Ministrów** pod przewodnictwem wicepremiera inż. Kwiatkowskiego.

Na posiedzeniu tem Rada rozpatrzy szereg spraw bieżących, w szczególności kilka spraw z dziedziny zagadnień **rolniczych.**

Pierwsze posiedzenie nowej kapituły orderu „Odrodzenia Polski"

Warszawa, 24. 9. (tel. wł.). Dziś odbyło się na Zamku pod przewodnictwem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, jako wielkiego mistrza orderu „Odrodzenia Polski", **pierwsze posiedzenie nowej kapituły.**

Zebrani na wezwanie Pana Prezydenta R. P. uczcili przez powstanie pamięć zmarłych zastępców członków ostatniej kapituły śp. ks. biskupa **Wincentego Tymieńieckiego** i śp. **Antoniego Anusza.**

Z kolei dokonano wyboru kanclerza sekretarza i skarbnika orderu.

Kanclerzem orderu wybrany został przez aklamację gen. dyw. **Kazimierz Sosnkowski,** inspektor armii; **sekretarzem** gen. dyw. **Aleksander Osiński,** senator, **skarbnikiem** senator **Bernard Chrzanowski.**

Złota odznaka LOPP dla por. Brenka

Warszawa, 24. 9. (tel. wł.) Dziś załoga balonu LOPP kap. Janusz i por. Brenk w towarzystwie szefa wojsk balonowych ppłk. Wolszlegiera odwiedzili Zarząd Główny L. O. P. P. Prezes LOPP gen. Berbecki udekorował por. Brenka **złotą odznaką LOPP.**

Kpt. Janusz otrzymał tę samą odznakę w ub. roku.

Zjazd filozoficzny w Krakowie

Kraków, 24. 9. (PAT). Dzisiaj w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego nastąpiło uroczyste otwarcie trzeciego polskiego zjazdu filozoficznego przy udziale **ok. 300 delegatów z całej Rzeczypospolitej** oraz kilkunastu przedstawicieli **nauki zagranicznej.**

Aresztowanie studentów niemieckich w Czechosłowacji

Morawska Ostrawa, 24. 9. (PAT.) W Rymanowie na Morawach aresztowała żandarmeria czeska **33 studentów i uczniów Niemców** w wieku **od 16 do 19 lat,** jako autorów piosenek, **obrażających naród czeski i państwo.**

Przygotowania do zdobycia Madrytu

Ważna konferencja 6-ciu przywódców powstania w Hiszpanii

Paryż, 24. 9. (PAT.) Według informacyj z Lizbony w Salamance odbyło się zebranie **sześciu przywódców powstania,** a mianowicie generałów Franca, Mola, Cabanello, de Llano, Gil Just'a i Saliquet'a. Na zebraniu tym powzięto szereg poważnych decyzyj, dotyczących ataku na Madryt, jak również **akcji pomocy dla kadetów, oblężonych w Alcazarze.** Jak się zdaje, w rezultacie narady postanowiono **nie rozpoczynać bezpośredniego ataku na Madryt,** lecz w dalszym ciągu prowadzona będzie akcja **oskrzydlająca, by zmusić wojska czerwone stolicy, pozbawione dowozu środków żywności, do wycofania się w kierunku Walencji.**

Alcazar jeszcze się broni

Samoloty powst. zrzucają żywność bohaterskim obrońcom

Saint Jean de Luz, 24. 9. (PAT.) Według doniesień szeregu radiostacyj powstańczych, wojska nacjonalistyczne na froncie Bilbao **zajęły** dziś miejscowości Dava, San Prudecio, Artola, Archavaleta, Placencia. Obecnie wojska te znajdują się już tylko o 5 km od Eibar. Jak przypuszczają, miasto będzie **zaciekle bronione,** gdyż znajdują się tam **największe fabryki broni,** które pracują dniem i nocą, aby zaopatrzyć w broń wojska frontu ludowego.

Straże przednie wojska płk. Jyague rozpoczęły walkę z czerwoną milicją przed bramami Toledo w odległości około 500 mtr. od Alcazaru. **Samoloty powstańcze zrzuciły ponownie nad Alcazarem zapasy żywności oraz odezwy, w których obrońcy Alcazaru zostali zawiadomieni, że uwolnienie ich jest rzeczą kilku najbliższych godzin.**

Radiostacja w Seville donosi, że partia komunistyczna w Madrycie ogłosiła odezwę, która stwierdza, że położenie obecne jest nader poważne i niebezpieczeństwo ataku na Madryt zbliża się z każdą chwilą.

Płaszcze i peleryny nieprzemakalne dla milicji

Hendaye, 24. 9. (PAT.) Według doniesień z Barcelony, wobec długotrwałego **okresu deszczów i niepogody** wezwano wszystkich **fabrykantów płaszczów i peleryn nieprzemakalnych** do złożenia posiadanych zapasów w przeciągu 24 godzin **w naczelnej komendzie milicji.** Osoby prywatne, posiadające którekolwiek z wymienionych przedmiotów są zobowiązane również do oddania ich na użytek milicji.

Dwa nowe miejsca w Radzie Ligi Narodów

Czy Genewa demokratyzuje się?

Genewa, 24. 9. (PAT). Dziś przed południem rozpoczęła swe prace pierwsza (prawnicza) komisja zgromadzenia Ligi Narodów, która załatwiła sprawę reorganizacji Rady Ligi Narodów. Reorganizacja ta przewiduje utworzenie prowizorycznie na trzy następne lata **dwóch nowych miejsc,** z których jedno przypaść ma w udziale **Chinom,** jako przedstawicielom Dalekiego Wschodu, a drugie państwom tak zw. niezgrupowanym.

W obszernej dyskusji, która wywiązała się w tej sprawie zabrał głos **przedstawicieli Polski** nacz. Kulski, który poparł projekt utworzenia dwóch nowych miejsc w Radzie.

Wobec dzisiejszych uchwał pierwszej komisji zgromadzenia, **wybory do Rady Ligi Narodów** dadzą prawdopodobnie wynik następujący:

Na miejsce Australii wejdzie **Nowa Zelandia,** na miejsce Danii — **Szwecja,** na miejsce Argentyny — **Boliwia lub Urugwaj,** a na dwa nowe miejsca **Chiny** i prawdopodobnie **Łotwa,** która kandydować będzie indywidualnie, a nie jako przedstawicielka grupy bałtyckiej.

Z za kulis genewskich

Dlaczego Anglia poparła żądanie Abisynii?

Sir Samuel Hoare przywiózł alarmujące wieści z podróży po Morzu Śródziemnym

Londyn, 24. 9. (PAT.) W kołach dobrze poinformowanych **nagła zmiana stanowiska W. Brytanii w Genewie,** która wyraziła się **w poparciu przez Edena żądania Abisynii pozostania w Lidze,** przypisywana jest w znacznym stopniu wrażeniom, jakie **z podróży inspekcyjnej po morzu Śródziemnym przywiózł Sir Samuel Hoare.** Jak wiadomo, rezultaty inspekcji pierwszego lorda admiralicji znalazły swój wyraz w ogłoszonej przez niego natychmiast po powrocie deklaracji na temat **konieczności wzmocnienia brytyjskich baz morskich i lotniczych na morzu Śródziemnym.** Akcja zamierzona przez Hoare i posiadająca pełne poparcie kanclerza skarbu Nevil Chamberlain'a, a który wskutek nieobecności premiera jest najbardziej decydującą osobistością w rządzie, z natury rzeczy dotyczy **Włoch,** które jedynie są w stanie **zagrozić bezpieczeństwu imperialnych linij komunikacyjnych po przez morze Śródziemne.** Rząd brytyjski, decydując się więc na linię wytkniętą przez sir Samuela Hoare, zdaje sobie sprawę z tego, że dojście w tych warunkach **do porozumienia z Włochami w płaszczyźnie Lokarna jest nie do pomyślenia.** Wobec tego kompromisowość w stosunku do Włoch na terenie genewskim staje się **bezcelowa** i dlatego została przez ministra Edena, którego kanclerz skarbu poinformował o wynikach podróży Hoare'a, porzucona.

Zresztą wymownym dowodem, jak energicznie i stanowczo sir Samuel Hoare zdecydował się swoją akcję wzmocnienia obrony brytyjskiej na morzu Śródziemnym przeprowadzić, jest decyzja jego ogłoszona dziś oficjalnie, wystąpienia na rozpoczynającym się w dn. 1 października dorocznym kongresie partii konserwatywnej w czasie dyskusji nad sprawą zbrojeń z wielką mową programową **na temat konieczności dozbrojenia się W. Brytanii na morzu Śródziemnym.** Sir Samuel Hoare staje się dziś w rządzie brytyjskim **najsilniejszym i najwpływowszym promotorem dozbrojenia na morzu Śródziemnym** i ten wzgląd będzie odtąd najbardziej **dominującym** w całej polityce zagranicznej W. Brytanii również i na terenie Genewy. Wczorajsza decyzja min. Edena jest już wynikiem **tej nowej sytuacji.**

Sensacyjna uchwała genewska intrygą sowiecką — twierdzi prasa francuska

Paryż, 24. 9. (PAT). Prasa francuska z wyjątkiem socjalistycznego „Populaire" i komunistycznej „Humanite" ocenia wiadomość o dopuszczeniu delegacji abisyńskiej do obrad zgromadzenia jako **poważny błąd polityczny,** który może odbić się ujemnie zarówno na samej Lidze, a przedewszystkiem **na sytuacji europejskiej.** Nie ukrywa się, iż fakt ten jest jednocześnie porażką dyplomatyczną Francji. Dzienniki z troską wyrażają obawę, iż decyzja genewska może przynieść w konsekwencji **zupełne odsunięcie się Włoch od Ligi Narodów,** a przedewszystkiem stawia pod znakiem zapytania **rokowania przygotowawcze do konferencji 5-ciu mocarstw lokarneńskich,** w czym dyplomacja francuska liczyła ostatnio na współpracę Włoch. Ten sensacyjny i nieoczekiwany zwrot w obradach genewskich prasa zupełnie wyraźnie przypisuje **intrygom delegacji sowieckiej i osobiście czyni odpowiedzialnym Litwinowa.** Antysowiecki ton prasy niewątpliwie odzwierciadla opinię, z jaką spotkała się taktyka komisarza Litwinowa w kołach francuskich.

Komisarz Litwinow — pisze korespondent genewski „Matin" — miał w Genewie na widoku tylko jeden cel — **odsunięcie Włoch od przyszłych rokowań międzynarodowych.** Litwinow koniecznie chciał storpedować projekt konferencji 5-ciu państw lokarneńskich. Od szeregu dni przedstawiciele Moskwy pracowali za kulisami genewskimi przeciwko Francji i Anglii. Moskwa bowiem, której gwiazda w Europie zachodniej coraz bardziej blednie, stara się ujawnić swoją akcję rozkładową na innej płaszczyźnie.

Oburzenie Włoch

Rzym, 24. 9. (PAT). „Tribuna" w korespondencji z Paryża udawadnia, że Liga Narodów, odmawiając usunięcia Abisyńczyków z Genewy coraz bardziej uprawia politykę **prosowiecką.** Włochy, **odepchnięte od prac genewskich,** jednocześnie **nie będą brały udziału w pracach przygotowawczych do nowego Lokarna,** którego Sowiety specjalnie się obawiają, wobec znikomych możliwości ich udziału w tym układzie. W ten sposób Genewa w swej ortodoksyjności ligowej prowadzi przez to samo sowiecką grę.

Zgon dr. Józefa Buzka w Cieszynie

Zwłoki jego spoczną po czeskiej stronie

Cieszyn, 24. 9. (PAT.) W polskim Cieszynie zmarł, przeżywszy lat 63, były dyrektor urzędu statystycznego dr. Józef Buzek.

Śp. dr. Buzek pochodził z m. Końskie w czeskiej części śląska cieszyńskiego. Zmarły był profesorem Uniwersytetu Lwowskiego, posłem na Sejm, a następnie senatorem. Zorganizował on Główny Urząd Statystyczny, którego dyrektorem był do r. 1929.

Śp. dr. Buzek pozostawił kilka cennych dzieł naukowych, z których podstawową jest praca p. t. **„Historia polityki narodowościowej Prus wobec Polaków".** Był on również jednym z autorów statutu organicznego dla Śląska.

Pogrzeb odbędzie się dn. 25 bm. Po nabożeństwie w polskim Cieszynie zwłoki zmarłego przewiezione zostaną do miejscowości rodzinnej Końskie po stronie czeskiej.

„Iskra" wróciła do Gdyni

przywożąc ziemię z Maroka dla Sowińca

Gdynia, 24. 9. (PAT). Dziś o godz. 10 rano powrócił do portu gdyńskiego z tegorocznego rejsu ćwiczebnego okręt szkolny „Iskra", przywożąc na swoim pokładzie 23 podchorążych marynarki wojennej pod dowództwem komandora Nochowskiego. O. R. P. „Iskra" w tegorocznej podróży, na którą wyszedł 20 maja br. zawinął do Hawru, Brestu, Kadyksu, Palma na Majorce, Casablanki, Ponte del Gada, Santa Cruz i Gravesund. Na okręcie przywieziona została **ziemia, pobrana z majątku zamieszkałego w Casablanca Polaka Kotarby, która będzie dostarczona na kopiec Marszałka Piłsudskiego na Sowińcu.**

Narodowe zawody strzeleckie w Wilnie

Wilno, 24. 9. (PAT). W czwartek nastąpiło w Wilnie uroczyste otwarcie 11 narodowych zawodów strzeleckich o mistrzostwo Polski, nad którymi protektorat objął Pan Prezydent R. P. Ignacy Mościcki. Całe miasto przybrało w tym dniu wygląd odświętny. Zawody traktowane są jako wielkie święto sportowe.

Po zakończeniu części sportowej wszyscy udali się **na cmentarz Rossa,** gdzie zawodnicy przemaszerowali przed Mauzoleum, **składając hołd pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego.** Delegacja złożyła wieniec na płycie, pod którą spoczywa **matka i serce Marszałka.**

Przed meczem Polska — Dania

Skład drużyny polskiej

Warszawa, 24. 9. (PAT.) Skład polskiej reprezentacji piłkarskiej na mecz z Danią, który odbędzie się 4 października w Kopenhadze przedstawia się następująco: Albański (Tatuś), Martyna (Szczepaniak), Gałecki, Kotlarczyk 2, Góra, Wasiewicz, Dytko, Wodarz, God, Matjas, Szerfke, Piec 1. Powyższy skład prawdopodobnie będzie uzupełniony Wilimowskim Smoczkiem i Wostalem.

30 tys. wojska brytyjskiego w Palestynie

Sensacyjna korespondencja „Times'a" — Karabiny masz. w ręku powstańców arabskich — Kto zasila Arabów?

Londyn, 24. 9. (PAT.) „Times" ogłasza interesujący artykuł swego korespondenta z Jerozolimy **o sytuacji wojennej w Palestynie.** „Times" podaje cyfrę wojsk brytyjskich, skoncentrowanych obecnie po nadejściu nowych posiłków w Palestynie **na 30 tys.** Cyfra podana przez „Times" niewątpliwie jest **autentyczna** i stanowi **prawdziwą rewelację,** ponieważ dotychczas przypuszczano, iż ilość wojsk brytyjskich w Palestynie wraz z wysłaną obecnie dywizją wynosi najwyżej 20 tys. Cyfra 30 tys. wojsk jest oczywiście **nieproporcjonalnie wielka na tak małym obszarze** jak Palestyna, której ludność wynosi zresztą 1.200.000, to też wytłumaczenia tego faktu szukać należy **nie tylko w konieczności zwalczania powstańców arabskich,** ale i w pewnych innych faktach, których łatwo domyślić się z artykułu „Timesa". Analizując, jakimi drogami powstańcy arabscy doszli do posiadania broni, „Times" stwierdza, że znaczną część stanowi broń, którą fellahowie posiadali **przed wojną** i której nigdy nie oddali. Poza tym pokaźną ilość broni pozostawiła w kraju **wojna.** Jest to broń pochodzenia niemieckiego, tureckiego i brytyjskiego. Bogatym źródłem dostawy broni jest również niechroniona i trudna do obrony granica, jaką z Transjordanią tworzy rzeka Jordan. W Transjordanii **każdy człowiek posiada strzelbę** i często ją ze sobą nosi. Również przez granicę syryjską odbywa się **szmugiel broni.** Niewielką ilość broni Arabowie otrzymują także drogą morską, przy czym broń tę dostarczają **małe stateczki,** a nawet **barki.** Ale te wszystkie drogi dostawy broni **nie wytłomaczą pojawienia się u powstańców karabinów maszynowych i rewolwerów automatycznych.** Broń ta, jak podkreśla „Times", pochodzić może tylko **z zagranicznego źródła.** „Times" kieruje swoje podejrzenia pod adresem **pewnego europejskiego mocarstwa,** którego nie wymienia. „Times" oświadcza, że Arabowie posiadają obecnie **nowe zapasy pieniędzy,** bez których nie mogliby prowadzić akcji powstańczej. Zdaniem „Timesa", wydaje się wielce prawdopodobnym, że teraz Arabowie naprawdę **zasilani są pieniędzmi z tego właśnie obcego źródła.**

Powyższe rewelacje „Timesa" dowodzą, że skoncentrowanie przez W. Brytanię na wschodnim krańcu morza Śródziemnego wielkiej stosunkowo siły 30-tysięcznej, **posiada związek nie tylko z zaburzeniami w Palestynie.**

Stan oblężenia w Palestynie?

Sytuacja zaostrza się

Jerozolima, 24. 9. (PAT). W Palestynie utrzymuje się pogłoska, że wkrótce wprowadzony będzie **stan oblężenia,** początkowo tylko w tych okręgach, gdzie akcja terorystyczna jest najostrzejsza.

W Starym Mieście w Jerozolimie zastrzelono dzisiaj właściciela sklepiku żydowskiego. W wiosce arabskiej w okolicy Haiffy doszło do bójki między mieszkańcami a oddziałami uzbrojonych powstańców arabskich, którzy domagali się od mieszkańców **daniny na rzecz powstania.** Wieś odmówiła żądaniu powstańców. W czasie utarczki kilka osób odniosło rany. Tartak żydowski w Jaffie uległ spaleniu wskutek akcji sabotażowej. Szkody obliczane są na 10.000 funtów. Władze brytyjskie **zburzyły dwa domy w miejscowości Bethanina za podłożenie na drodze bomby.**

Dwaj uzbrojeni żołnierze angielscy, którzy naprawiają przewody telefoniczne uszkodzone przez Arabów

Sojuszu Czechosłowacji z Polską

domagało się 30 tys. Słowaków

na olbrzymiej manifestacji w Piszczanach

Bratislawa, 27. 9. (PAT). W wielkiej manifestacji słowackiego stronnictwa ludowego w Piszczanach wzięło udział **około 30.000 ludzi.**

Poseł Sidor w swoim przemówieniu wystąpił **z ostrą krytyką czeskosłowackiej polityki zagranicznej,** potępiając w szczególności sojusz ze Związkiem Sowieckim. Bolszewicy — mówił pos. Sidor — wykorzystywują ten **sojusz dla agitacji komunistycznej i propagandy haseł wywrotowych.** Nie leży w interesie Czechosłowacji ułatwienie bolszewikom inwazji do Europy i narażenie się na zarzuty, że znajduje się ona w obozie bolszewickim. Korzyści z umowy o wzajemnej pomocy są dla Czechosłowacji bardzo problematyczne, gdyż w razie, gdyby armia sowiecka wkroczyła do Czechosłowacji, jest pewne, że nie byłaby ona skłonna **do powrotu na własne terytoria.** Rząd czeskosłowacki winien dążyć do zawarcia korzystnych porozumień z państwami sąsiednimi, a w szczególności **z Polską.** Przez sojusz z Polską państwo czeskosłowackie **najskuteczniej zapewniłoby sobie całość swych granic i zachowanie niepodległości.**

Więcej gazów! Więcej samolotów!

To już dwa lata blisko, odkąd jedyną, predystynowaną, obowiązkową lekturą moją, stała się fachowa zagraniczna prasa lotnicza. Dzień w dzień, od rana do wieczora, nieraz do późnej nocy, rozczytuję się w rozmaitych książkach, broszurach i księgach francuskich, włoskich, niemieckich, a nawet szwajcarskich, omawiających sprawy lotnicze, dzień w dzień przerzucam i badam chciwie drobnym drukiem wypełnione kartki: Luftschutzu, Gasschutzu, Gasmaske, Sirene, Protar, L'Ala dell'aria, II Sontroaereo, Gaz de Combat oraz wielu, wielu innych tygodników, miesięczników, kwartalników, a co tydzień przynosi mi listonosz plikę wycinków z zagranicznej prasy, traktujących szczegółowo temat i dzieje rozwoju lotnictwa, dzieje tej najgroźniejszej bodaj ze wszystkich broni bojowej, która obok gazów trujących, decydować bemoże być mowy nie tylko o zwycięstwie, lub porażce zwalczających się narodów.

Po tym wszystkim co zdążyłem przewertować, przeczytać i zanalizować, doszedłem do wniosku, że bez samolotów, bez gazów, bez broni chemicznej, nie może być mowy nie tylko o zwycięstwie ale nawet o skutecznej obronie ojczyzny. Wystarczy rozejrzeć się choćby tylko okiem dyletanta w olbrzymich postępach chemii wojennej, aby zrozumieć całą powagę sytuacji. Aeroplan i gaz stały się według zgodnej opinii wszystkich sztabów Europy i Ameryki decydującym czynnikiem taktyki wojennej. Jeżeli już odtylcówka pruska w kampanii 1866 r. przeciw Austrii odegrała rolę wprost przełomową i zadecydowała o zwycięstwie Prusaków, to łatwo sobie wyobrazić, czem byłaby wojna dla Polski, nie mającej gazów i aeroplanów, jeżeli inne państwa zdobędą i jedno i drugie.

Mars u naszych najbliższych sąsiadów nie jest źle uzbrojonym, źle wyćwiczonym i źle zorjentowanym w strategii i taktyce współczesnej, lecz stanowi groźną potęgę, której nikomu, zwłaszcza Polsce lekceważyć nie wolno. I cokolwiek powiedzielibyśmy sobie na pociechę o krępujących mobilizację i ruchliwość wojskową brakach kolejnictwa rosyjskiego lub spauperyzowaniu Niemiec, cokolwiek wymędrkowalibyśmy na temat ryzyka, połączonego z uzbrojeniem wielkich mas soldateski bolszewickiej, przeżartej rzekomo jeszcze trucizną rewolucji, uprzedzonej do „komendy żydowskiej", mogącej w najkrytyczniejszych chwilach opuścić szeregi i rozsypać się, jak ongiś, watahami po miastach i „derewniach" — wszystko to byłoby tylko chowaniem głowy w piasek i polskiem „jakoś to będzie".

O wiele roztropniejsza to rzecz uznać rzeczywistość grożącego niebezpieczeństwa i w imię zasady przysłowiowej, że „strzeżonego Pan Bóg strzeże" uczynić wszystko, aby z lotniczej armii polskiej zrobić mur granitowy, za którym naród może spokojnie żyć i pracować.

Nie trzeba nam w tej chwili powtarzać z kamiennym uporem okrzyku francuskiego senatora Humberta, który podczas wojny europejskiej, dzień w dzień afiszował w jednym z dzienników paryskich: **„Plus de gas asphyxiants! Plus d'avions!"** Więcej gazów trujących! Więcej samolotów! — ale trzeba zrozumieć, że tem kategoryczniejszy staje się postulat, aby uczynić wszystko, co niezbędne do podniesienia ducha armii lotniczej, jej karności, jej wyszkolenia, jej fachowości, jej kierownictwa i jej organizacji.

Nie chciałbym uchodzić za alarmistę, znam wszystko, co przemawia przeciw prawdopodobieństwu bliskiej już wojny, ale wiem również, że po tamtych stronach granicy, — i wschodniej i zachodniej, — rozważany jest każdy choćby najzuchwalszy eksperyment, byle dopiąć celu, byle skrzyżować między sobą broń.

Byłoby szaleństwem nie liczyć się z tą ewentualnością, z ewentualnością wojny, w której wir Polska może być porwana wbrew swej woli i chęci. Byłoby obłąkaniem pocieszać się naiwnie, że „Europa przecież nie dopuści" i odkładać z dnia na dzień to, co rozstrzygnąć może o polskiem: „Być albo nie być".

Gazy! — szepcą całe Niemcy, wpatrzone w cichą robotę trucicieli, których wysłały same po skończonej światowej wojnie do Rosji. Gazy! odpowiada triumfująco sanhedryn sowiecki i wylicza, że owe 2200 czynnych i 1800 rezerwowych samolotów z roku 1935 powiększonych zostało o 70 procent, że w bieżącym roku wyszkolono już 3.500 pilotów i 8.000 obserwatorów lotniczych.

A „Polska bez gazów — Polska ze słabą armią lotniczą" szyfrują ajenci i szpicle z Warszawy na wszystkie strony. Cały plan, cała arytmetyka wojny opiera się na tych dwóch słowach: — aeroplan i gaz.

Wobec takiego stanu rzeczy nie trudno zrozumieć, dlaczego w ciągu tego całego tygodnia padać będą hasła, powtarzające, że musimy zdobyć broń, której nie mamy, a skoro rząd nie posiada dostatecznych funduszów, to społeczeństwo musi ich dostarczyć! Niema państwa w Europie, którego obywatele nie składaliby dobrowolnie ofiar olbrzymich na rzecz lotniczej armii narodowej. Wystarczy przypomnieć, co dla lotnictwa uczyniła ostatnio niemiecka „Liga obrony przeciwlotniczej", głośna w dziejach polityki powojennej. Wystarczy przypomnieć, z jaką dumą i radością rozbrzmiewały Niemcy, gdy kilkadziesiąt aeroplanów zbudowanych z ofiar publicznych wyruszyło w przestworza. A nie chodzi Niemcom przecież o ratowanie ojczyzny, bo nic nie grozi państwu niemieckiemu, lecz tylko o ideał odradzającego się imperjalizmu.

Wszędzie w chwilach poważnych, gdy rząd podołać nie może ogromowi swych zadań, a nie chce powiększać ciężaru podatków, naród dobrowolnie składa swą ofiarę.

Wobec tego, co nam zagraża, kwestja, z czyjej winy braknie pieniędzy na rozbudowę lotnictwa, jest drugorzędną. Najważniejsze to, że nie mamy dostatecznej ilości instytutów gazowych, że nie mamy dostatecznej siły lotniczej w stosunku do naszych sąsiadów, że ten brak może stać się katastrofą, że rząd sam ogromnemu zadaniu sprostać nie może, że wyręczyć go musi społeczeństwo.

Wielu z czytelników posiada fortuny — wielu wywiera wpływy na szerokie koła społeczeństwa, wielu uciekało się nieraz do pomocy rządu. Więc niechaj teraz rząd i do was się zwróci! Dawajcie i działajcie! Musimy Rzeczypospolitej dać broń chemiczną, musimy jej dać aeroplany, ratować państwo i siebie. Potrzeba dużo. Zbierzmy chociaż połowę, a reszta się znajdzie.

L. Przybyszewski.

Półksiężyc i pięcioramienna gwiazda

Upadek wpływów sowieckich w Turcji

(Korespondencja własna)

Istambuł, we wrześniu

Któryś z wybitnych dziennikarzy angielskich, precyzując swe wrażenia z podróży po Turcji w roku 1930, powiedział, że państwo to sprawiło nań wrażenie... autonomicznej republiki sowieckiej.

Było to określenie tym ciekawsze, że właśnie w Turcji wobec wszelkich przejawów roboty Kominternu, **stosowano iście drakońskie represje, że właśnie w tureckiej wojskowej szkole sanitarnej, gdy natrafiono na ślad istniejącej jaczejki komunistycznej, członków tej jaczejki bez pardonu... potopiono w Bosforze, że wreszcie Turcja Kemala Atatuerka walczyła z propagandą komunistyczną jednakowo radykalnie bez względu na to, czy przedostawała się ona poprzez miejscowy proletarjat, czy też najwybitniejszych intelektualistów młodej republiki.**

A przecież mimo tych wszystkich obwarowań przed „wycieczkami" Kominternu, określenie dziennikarza angielskiego było wyjątkowo trafne. Piszemy „było", bo ostatnie czasy przyniosły duże zmiany w stosunkach turecko-sowieckich, zmiany tak zasadnicze, że niesposób jest nie przyjrzeć im się dokładniej...

STOSUNEK Z. S. R. R. DO TURCJI

Można bez przesady zaryzykować twierdzenie, że mimo bezpośredniego sąsiedztwa i wielkiego znaczenia geopolitycznego, Sowiety od pierwszej chwili życzliwie do republiki tureckiej ustosunkowane, przyjęły wobec niej metody zgoła odmienne od tych, które normalnie Komintern wobec państw sąsiedzkich zwykł stosować.

Kładąc stosunkowo minimalny nacisk na propagandę komunistyczną, Sowiety postanowiły sobie wychować Turcję w swoim reżimie społecznym i to, trzeba przyznać, udało im się w stu procentach. Człowieka, który przybył do Turcji, znając Rosję Sowiecką, już na wstępie uderza jaskrawe podobieństwo, specjalnie wyraźnie występujące tam, gdzie stara Turcja nie ma nic albo bardzo niewiele do powiedzenia. Więc w życiu zbiorowym, na terenie fabryk, organizacyj społecznych, no i... systemu policyjnego.

Tym dziwniejszym wydaje się, że przy tak misternej robocie, Sowiety nie tylko nie zdołały całkowicie opanować młodej republiki, ale ostatnio tracą w niej coraz więcej z trudem zdobytych atutów.

STRONA EKONOMICZNA

Odgrywa tu niewątpliwie olbrzymią rolę strona ekonomiczna. Przyjmując pewne wartości sowieckiego rozwoju społecznego, kategorycznie odgrażając się od doktryny politycznej, na odcinku gospodarczym Turcja bardzo szybko zorientowała się, że większe korzyści, większy pożytek osiągnie ze współpracy z Niemcami bądź Wielką Brytanią, niż z Sowietami.

Nie pomogły tu żadne zabiegi, żadne najbardziej kuszące oferty, które Z. S R. R. rozpoczął od ofiarowania Turcji kompletnego urządzenia najbardziej nowoczesnej przędzalni, godząc się na fantastyczne wręcz warunki płatności. Kemal Atatuerk nie zdecydował się powierzyć olbrzymich zamówień z dziedziny górnictwa, metalurgii, wielkich pieców i przędzalnictwa — Sowietom, natomiast na dostawy te podpisano umowę z... Wielką Brytanią, bądź Niemcami.

PRZEPAŚĆ MIĘDZY KSIĘŻYCEM I PIĘCIORAMIENNĄ GWIAZDĄ

Sprawa cieśnin jeszcze bardziej pogłębiła przepaść rosnącą między Turcją i Sowietami. I chociaż „polpred" Karachan, niewątpliwie jeden z najzdolniejszych dyplomatów sowieckich pociesza swych mocodawców, że armaty tureckie w Dardanelach będą tak strzelały, jak im Moskwa... zagra, z łatwością przeobrażając się w przeszkodę nie do przebycia dla wszystkich tych, którzyby chcieli naruszyć sowiecki basen Czarnego Morza, to jednak... coś się popsuło.

Bez mała z godziny na godzinę słabną wpływy Z. S. R. R. w Turcji, sytuacja gmatwa się coraz bardziej i coraz częściej mówi się o tem, że niesposób jest liczyć na sentymenty Turków, a interes również kieruje ich w inną stronę, z Sowietami nic wspólnego nie mającą.

Prasa niemiecka o polskich zadaniach kolonialnych

Bardzo żywe echo znalazło przemówienie polskiego ministra Spraw Zagranicznych, płk. Becka w Genewie. Prasa niemiecka nie ogranicza się do samego przemówienia, lecz zamieszcza długie artykuły, omawiające zagadnienie, poruszone przez ministra.

Wtorkowy numer „Berliner Tageblatt" zamieszcza artykuł wstępny swego korespondenta z Warszawy pt. „Polska i zagadnienia kolonialne". W artykule tym, pełnym uznania dla ministra Spraw Zagranicznych, płk. Becka, o którym mówi, „że nie bez słuszności głosi opinia, że pan Beck zalicza się do jednego z najelegantszych ministrów gry dyplomatycznej" — ilustruje autor pociągnięcia polskiej dyplomacji, dotyczące uzyskania dla Polski kolonij oraz wytężoną pracę propagandową wewnątrz kraju: „Ligi Morskiej i Kolonialnej". Dalej omawia artykuł zagadnienia Polski i możliwości emigracyjne. Autor wykazuje różnicę między żądaniem Niemiec i Polski, oraz podkreśla, że nie dadzą się niczem usprawiedliwić wysuwane swego czasu inspiracje przez księcia Radziwiłła w komisji spraw zagranicznych Sejmu w sprawie przydzielenia Polsce kolonij, należących do Niemiec przed wojną. Określa te żądania jako „algebraiczne żarciki". Zagadnienia kolonialne dla Polski, są sprawą trudną i poważną, muszą być zatem traktowane z całym rozsądkiem. Lecz Warszawa musi dobrze zdać sobie z tego sprawę, jak zasadniczą sprawą jest nagłość i zasięg niemieckich żądań kolonialnych. Byłoby wielką nieroztropnością w tej walce o kolonie (w artykule jest użyty wyraz „toerucht" — co może oznaczać również „głupotę") starać się odziedziczyć kolonie swego własnego sojusznika (bundesgenossen).

Dłuższy artykuł tej sprawie poświęca także „Frankfurter Zeitung".

Przedstawiciele nauczycielstwa polskiego u Naczelnego Wodza

Na zdjęciu naszym Wódz Naczelny w otoczeniu delegacji nauczycielstwa

W brzytewkach Toledo jest ostatnią zdobyczą techniki szlifowania stali i dlatego brzytewki Toledo posiadają niedoścignione zalety szybkiego, dokładnego i przyjemnego golenia. Kupując więc ostrza do golenia żądajcie wyraźnie: brzytewek Toledo

Kobieta powinna umieć bronić przed nalotem samolotów i gazami bojowymi siebie i dom rodzinny!

Z cyklu naszych reportaży krajoznawczych

Przepiękne zakątki słonecznego Podola

Odbywający się obecnie w Zaleszczykach „Obchód winobrania" zwrócił uwagę Polski, na te piękne i wyjątkowo malownicze Podole.

Dotychczas bowiem zainteresowania naszych turystów, czy też letników kierowały się przeważnie albo w stronę Tatr albo też nad morze. Poza tym wyjeżdżają jedynie do najbardziej i jedynie znanej miejscowości — Zaleszczyk.

Tymczasem Podole jest dzielnicą doprawdy wyjątkowo malowniczą, bogatą w niecodzienne widoki, zabytki historyczne i warte bliższego zapoznania.

Niewątpliwie „perłą" Podola są Zaleszczyki. Składa się na to szereg wyjątkowych wprost warunków. A więc malownicze położenie nad rzeką Dniestrem, piękne plaże — obfitość owoców a przede wszystkim winogron i zupełnie już swoisty klimat, czyniący z Zaleszczyk miejscowość typowo południową, w Polsce jedyną.

Wyjątkowych wprost wrażeń doświadczyć można przy podróży łodzią lub kajakiem po Dniestrze, rzece przepływającej przez województwo Tarnopolskie. Rzeka ta szeregiem fantastycznych zakrętów wśród przepięknych jarów, podobnie jak liczne jej dopływy z lewej strony od Gniłej Lipy do Zbrucza, tworzy najpiękniejszą część województwa. Najpiękniejszych widoków dostarczają: jar Dniestru od Niżniowa po Zaleszczyki, jar Złotej Lipy w okolicy Brzeżan, jar Strypy od Buczacza aż do jej ujścia, jar Dżurynu pod Czerwonogrodem, jar Seretu od Ułaszkowiec aż do ujścia, gdzie spotyka się liczne komory skalne a wreszcie przełom Zbrucza przez Miodobory pod Kręciłowem.

W pobliżu Zaleszczyk około wsi Dobrowlany znajduje się najpiękniejszy jar Podola, na dnie którego płynie Seret. Spotyka się tu wciąż grupy fantastycznych skał, sprawiających wrażenie domów lub samotnie stojących olbrzymów. Opodal w Lesieczajkach znajdują się jaskinie, które służyły ludności za schroniska przed Tatarami.

Na terenie powiatu trembowelskiego znajduje się wielka osobliwość a mianowicie, jedyny nie tylko na Podolu lecz i w Polsce step, t. zw. step Pontalicha. Położony on jest na wyżynie między jarami rzek Seretu i Strypy. W ostatnim średniowieczu przed wojną światową, step ten częściowo osuszono i tylko w niektórych okolicach Pontalichy znajdują się przestrzenne łąki, pomniejsze moczary i zbiorowiska wodne.

Na terenie stepu znajduje się również parę wiosek.

Step Pontalicha posiada wiele charakterystycznych roślin i ptactwa błotnego, dzięki czemu zasługuje na zwiedzenie.

Podole jednak, poza tym posiada przeważnie charakter górski.

Bardzo ciekawe są t. zw. Miodobory, ciągnące się łańcuchem pagórków wapiennych, w poprzek powiatu zbaraskiego, skałackiego i częściowo kopyczyńieckiego a powstałe z dawnych raf koralowych. W wielu miejscach wskutek zapadnięcia się podziemnych grot gipsowych, powstały zaklęsłości t. zw. wertepy.

Tam też, w okolicy Borszczowa, znajdują się słynne groty w Krzywczu.

Groty w Krzywczu należą do unikatów przyrodniczych, gdyż w Europie krasu gipsowego nie spotyka się prawie wcale.

Warto również wspomnieć jeszcze o wielkim, bo na 16 metrów wysokim, wodospadzie jaki tworzy rzeka Dżuryn pod Czerwonogrodem.

Trudno opisać w krótkim artykule całe piękno naszego Podola. W każdym razie warto, aby społeczeństwo nasze zainteresowało się i chciało poznać bliżej tą wyjątkowo piękną i nadającą się do wycieczek i na letniska połacią kraju.

Aby uniknąć przerwy w dostawie dziennika,

prosimy pamiętać o odnowieniu

przedpłaty na IV. kwartał

względnie miesiąc październik.

W sprawie bezpośrednich dostaw zbóż dla wojska

Intendentura WP. w Toruniu oświadczyła gotowość nabywania wprost od rolników zarówno drobnych, jak i większych całowagonowych ilości żyta i owsa dla wojskowych magazynów w Toruniu i Bydgoszczy, względnie dla oddziałów wojskowych na prowincji. Intendentura pragnie wejść w kontakt bezpośredni przede wszystkim z tymi rolnikami, którzy mają zboże już gotowe na sprzedaż i mogliby się podjąć dostawy wagonowo. Warunki dostawy są analogiczne z **warunkami Giełdy Zbożowo - Towarowej w Bydgoszczy,** zapłata następuje w gotówce natychmiast po dostawie i obliczona według parytetu stacji odbiorczej.

Chcąc ułatwić rolnikom i intendenturze zorganizowanie bezpośrednich dostaw do wojska Rolnicy tak zorganizowani, jak zarówno **niezorganizowani,** którzy mogliby w miesiącu wrześniu i październiku dostarczyć zboże do wojska, winni niezwłocznie zgłosić się w biurze właściwego Towarzystwa Rolniczego Powiatowego, podając ilości oraz terminy dostawy zboża.

GŁOSY I ODGŁOSY

Jeszcze o Norymberdze

Zjazd hitlerowski w Norymberdze i jego wyniki nie przestają interesować prasy. Na temat przemówienia, wygłoszonego przez Hitlera pisze korespondent **„Gazety Polskiej"** K. Smogorzewski:

„Nie bez racji są przypuszczenia, że uderzając w Moskwę ma Hitler także cele wewnętrzno - polityczne. Już nieraz posunięciami na polu polityki zagranicznej, oraz propagowaniem tak sugestywnych haseł jak honor, równość i bezpieczeństwo narodu, ułatwiał sobie decyzje wzmacniające jego władzę na wewnątrz".

O ile zaś chodzi o politykę zagraniczną, to zdaniem korespondenta „Gazety Polskiej"

„rząd Rzeszy może liczyć, że norymberska ofensywa zapewni mu następujący sukces taktyczny: zapowiedziana na drugą połowę października konferencja pięciu mocarstw „locarneńskich" będzie odłożona na parę miesięcy, po czym albo trzeba będzie zupełnie zrezygnować z zachodnio - europejskiego paktu wzajemnej pomocy, albo doszedłby on do skutku ale bez żadnych kontaktów z jakimkolwiek „zbiorowym systemem", w którym brałby udział Związek Sowiecki".

Hitlerowcy stale prowokują

We wsi Boryni w restauracji Brycha odbywała się uroczystość weselna młodej pary niemieckiej. Po spożyciu większej ilości alkoholu uroczystość zamieniła się w manifestację hitlerowską. Okrzyki „Heil Hitler" nie ustawały, jak również nie było końca śpiewom pieśni hitlerowskich.

I to wszystko dzieje się na polskim Górnym Śląsku!

Dziecko polskie do polskiej szkoły, oto hasło Macierzy Szkolnej w Gdańsku. Pomożemy tej ze wszechmiar godnej poparcia pożytecznej instytucji do realizacji tego hasła, składając ofiary na konto P. K. O. 192319.

Milion złotych na niskoprocentowe pożyczki dla kupiectwa

W ostatniej chwili dowiadujemy się, iż Stowarzyszenie Kupców Polskich otrzymało od Rządu kredyt w wysokości 1.000.000 złotych na t. zw. tanie kredyty dla detalicznego kupiectwa chrześcijańskiego.

Licytacyjna sprzedaż wybrakowanych koni wojskowych

Pomorska Izba Rolnicza zawiadamia, że w sobotę, dnia 26 września br. odbędzie się o godzinie 9 w Grudziądzu na placu ćwiczeń przy koszarach 16 pal. ul. Gen. Bema — licytacyjna sprzedaż 126 wybrakowanych koni wojskowych z garnizonu grudziądzkiego.

Igranie z śmiercią

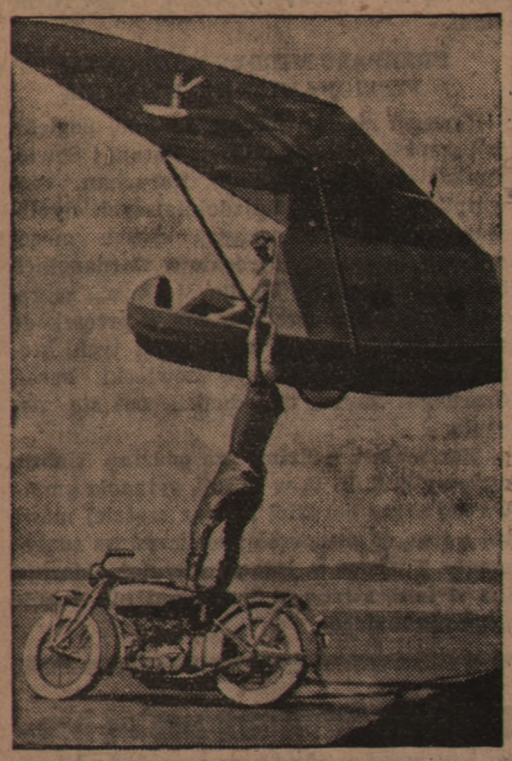

Karkołomny eksperyment pilota amerykańskiego który z motocyklu przechodzi na holowany szybowiec

Ze sportu

V-te miejsce K.P.W. Toruń na ogólnopolskich mistrzostwach kolejarzy

Dnia 20 bm. zakończyły się w Krakowie ogólnopolskie mistrzostwa K. P. W. w lekkiej atletyce, grach sportowych i kolarstwie.

W ogólnej punktacji tytuł mistrza KPW na rok 1936 zdobył **okręg katowicki,** mając 129 pkt.

2) okr. Kraków 124 pkt.
3) i 4) Wilno i Warszawa po 114 pkt.
5) Toruń 103,5 pkt.
6) Poznań 93,5 pkt.
7) Lwów 89 pkt.
8) Radom 52 pkt.
9) Stanisławów 38 pkt.

Wyniki poszczególnych konkurencyj:

Lekkoatletyka:

60 m. pań: 1) Batiukówna (Lwów) 8,4 s., przed **Książkiewiczówną (Toruń).**

skok wzwyż pań: 1) Orzełówna (Katowice) 1.42 m. przed Olesiakówną (Kraków) 1,39 m.

dysk pań: 1) Orzełówna 32,98 m. przed Batiukówną 29.73.

100 m. panów w grupie starszych ponad 33 lat: 1) Chacaga (Warszawa) 12 sek. przed Olesiem (Katowice).

100 m. w grupie młodszych: 1) Zyliński (Wilno) 11,2 sek., 2) Zdanowicz (Lwów).

400 m.: 1) Zyliński (Wilno) 52,8 sek., 2) Miazga (Katowice).

rzut granatem w grupie starszych: 1) Grząbel (Kraków) 55,50 m. przed Pawlikiem (Katowice) 52 m.

1500 m.: 1) Zylewicz (Wilno) 4.11,5 przed Kowalskim (Warszawa).

skok wdal: 1) Niezgodzki (Kraków) 6,68 m, 2) Rosłan (Warszawa) 6,39 m.

skok wzwyż: 1) Chmiel (Katowice) 1,75 ½ m. przed Kuleckim (Toruń) 1,71 m.

pchnięcie kulą: 1) Wójcik (Kraków) 12,11 m. przed Sokołem (Katowice) 12,06.

bieg kolarski na 50 km. wygrał Jarmułowski (Warszawa) 1:20:27 sek., 2) Koryl (Kraków), 3) Mackowiak (Poznań).

w grupie młodszych pierwsze miejsce zajął Kaudan (Kraków) 1:20:23 przed Jasińskim (Wilno) i Rokiem (Katowice).

w koszykówce panów zwyciężyła drużyna K. P. W. Poznań przed Warszawą i **Toruniem.**

W konkurencji technicznej kolejowej rozkładaniu i układaniu szyn kolejowych zwyciężył **okręg warszawski** przed Krakowem.

Po zawodach grupa regionalna wykonała tańce góralskie; poczym odbyła się imponująca defilada wszystkich zespołów.

Rozdania nagród dokonał osobiście p. minister komunikacji Ulrych.

Na stadionie sportowym, gdzie odbyły się zawody; zgromadziło się blisko 3000 widzów.

Nieoficjalne zawody międzyszkolne o mistrzostwo Polski

Gimnazjalny Klub Sportowy przy Państw. Gimn. im. M. Kopernika w Toruniu rozegra mecz w siatkówkę i koszykówkę z mistrzowską drużyną szkolną okręgu warszawskiego (Gimn. dyr. Giżyckiego w Warszawie) na boisku własnym przy ul. Mickiewicza w niedzielę dnia 27 bm. o godz. 10,30. W razie niepogody zawody te **odbędą się w hali Pałacu Sportowego.** Nadmienić należy, że drużyna warszawska po rozgromieniu reprezentacyj innych okręgów szkolnych kwalifikuje się na mistrza Polski. W dniu 27 bm. Gim. im. M. Kopernika pokusi się o zdobycie dla siebie palmy pierwszeństwa w Polsce. Obecny skład drużyny Gimn. Kopernika w Toruniu, forma i przygotowanie zawodników stwarzają dla przeciwnika olbrzymie trudności do pokonania.

Kolarze niemieccy wygrywają w Łodzi

Na torze w Helenowie odbył się w niedzielę **3 godziny amerykański wyścig parami** z udziałem zawodników niemieckich i polskich, którzy brali udział w wyścigu kolarskim **Berlin—Warszawa.**

Wyścig wygrała **para niemiecka Oberbeck—Schoepflin** (24 pkt.). W ciągu trzech godzin przebyli oni **120 km., 810 m.**

Drugie miejsce zajęła druga **para niemiecka Schulze—Hupfeld** (40 pkt.) o jedno okrążenie wtyle.

Na czwartym miejscu trzecia para niemiecka Dubaschny—Ruland (27 pkt.) o dwa okrążenia w tyle.

piąte — para polska **Kapiak Józef i Kieliszek** (12 pkt.),

szóste — para łódzka **Einbrodt — Wojcik** (7 pkt), trzy okrążenia w tyle,

Wyścigowi przyglądało się około 4000 widzów.

Przypuszczalny skład reprezentacji bokserskiej Europy na mecz z Ameryką

Skład reprezentacji bokserskiej Europy na mecz z Ameryką nie został dotychczas ustalony, mimo, że wyjazd ma nastąpić już w najbliższych dniach. **Francuz Despeaux** (waga średnia) definitywnie zrezygnował z wyjazdu. Na jego miejsce Amerykanie chętnie by widzieli **Norwega Tillera.** Norweg jest jednak kontuzjowany i prawdopodobnie nie będzie mógł wyjechać. Przypuszczalnie w tej wadze Europa będzie reprezentowana przez **Włocha Bonadio.** Skład Europy będzie najprawdopodobniej następujący **waga musza** Matta (Włochy), **koguciа** Sergo (Włochy), **piórkowa** Frigyes (Węgry), **półśrednia** Mandy (Węgry), **średnia** Bonadio (Włochy), **półciężka** Mischelot (Francja), **ciężka** Nagy (Węgry). Wraz z ekspedycją wyjedzie sekretarz generalny Międzynarodowej Federacji Bokserskiej p. **Kankowsky.**

ŚLĄSK POLSKI NA OSTATNIM MIEJSCU

Na śląsku niemieckim odbył się w niedzielę **międzynarodowy trójmecz lekkoatletyczny** pomiędzy reprezentacjami **Śląska polskiego, Śląska niemieckiego i Wrocławia.** Polacy wyjechali na te zawody autobusem i kilkugodzinna jazda odbiła się ujemnie na ich wynikach. Do osłabienia wyników Polaków przyczynił się również brak szeregu czołowych zawodników śląskich. W rezultacie Polacy nie zajęli żadnego pierwszego miejsca, a w ogólnej klasyfikacji w trójmeczu znaleźli się na ostatnim miejscu.

1) Wrocław — 152 pkt.
2) Śląsk niemiecki — 86½ pkt.
3) Śląsk polski — 81½ pkt.

POLONIA KARWIŃSKA PROWADZI W TABELI LIGOWEJ

W meczu o **mistrzostwo Ligi** Morawsko-Śląskiej **karwińska Polonia** pokonała **„Hanacką Slavię" 3:2,** wysuwając się na pierwsze miejsce w tabeli miejscowej Ligi. **Polonia** znajduje się na najlepszej drodze zawansowania do ligi państwowej.

POLSCY SPORTOWCY OSTOJĄ FRANCUSKICH KLUBÓW.

Poza piłkarzami polskimi, zrzeszonymi w P. Z. P. N. we Francji, znaczna ilość naszych sportowców wchodzi do klubów francuskich, stanowiąc często najlepsze siły w ich zespołach zawodowych i amatorskich. Wobec jednak wydanego niedawno zakazu obsadzania drużyn francuskich w stopniu większym niż ⅓ — cudzoziemcami, gracze polscy utracili część zajmowanych miejsc. Jeden z najlepszych piłkarzy z Lille, **Stanisław Dombecki** z Racing-Club w Lens, usunięty z powyższych względów z rozgrywek regionalnych w dniu 30 ub. m., uzyskał obecnie, dzięki staraniom klubu, obywatelstwo francuskie i będzie mógł odtąd stale występować w barwach R. C. Lens, co — zdaniem francuskich dziennikarzy — znacznie wzmocni ten popularny zespół piłkarski.

REKORD SYRINGA NA 5000 MTR.

W zawodach lekkoatletycznych Niemiec Max Syring uzyskał na 5000 m. czas 14:46.6 bijąc ustanowiony przed wielu laty rekord niemiecki. Na 1000 m. Syring miał czas 2:52, a na 2000 m. 5:49.

LOUIS U SZCZYTU SWEJ FORMY

Spotkanie pomiędzy **mistrzem Włoch wagi ciężkiej Al Ettore** a słynnym murzynem amerykańskim, **Joe Louisem,** zakończyło się zdecydowanym zwycięstwem **Louisa** przez k. o. w 5 rundzie. Mecz wywołał w **Filadelfii** bardzo duże zainteresowanie i zgromadził **40.000 widzów.** Za swoją walkę Louis otrzymał **50.000 dolarów,** a jego przeciwnik **4000.**

WIELKI TALENT SPORTOWY 15-LETNIEJ CHINKI

15-letnia chińska tenisistka Gem Hoa-Hing zdobyła **mistrzostwo Francji** juniorów, bijąc w finale paryżankę Grenier 7:5 5:7 6:3.

Chinka zapowiada się jako bardzo wielki talent sportowy. Przypominamy, że niedawno młodziutka zawodniczka chińska zdobyła również mistrzostwo **Anglii** juniorów.

Na dnie jeziora biskupińskiego

nurkowie szukają wykopalisk

(x) **Żnin,** 22. 9. (Tel. wł.) Na terenie odkrytej dwa lata temu osady przedhistorycznej na półwyspie Biskupińskim w pobliżu Żnina, prowadzone są bardzo **intensywnie dalsze prace wykopaliskowe.**

Obok stale pracującej tam drużyny roboniczej i prowadzonych **obserwacyj z balonu,** zastosowano jeszcze nowy sposób do poszukiwania resztek osady, mianowicie **pracuje tam kilku nurków,** którzy badają dno jeziora Biskupińskiego.

Ma to na celu ustalenie, czy osada przedhistoryczna kończy się na obecnym brzegu, czy też część jej znajduje się pod wodą. **Nurkowie dokonali kilkunastu zanurzeń,** w czasie których ustalili, że dno jeziora, zwłaszcza przy brzegu, pokryte jest czterometrową **warstwą mułu i iłu,** i że dopiero przebicie tej warstwy pozwoli na ustalenie, czy znajdują się tam ślady osady.

Nie należy żądać „jednej tuby pasty do zębów", lecz wyraźnie pasty Chlorodont.
Chlorodont
pasta do zębów niedoścignionej jakości dla dorosłych i dzieci.
Prawdziwość pasty gwarantuje czerwona głowa lwa na opakowaniu.
Wyłączna sprzedaż: Miraculum, Kraków.

W morzu łez i bratniej krwi

Sensacyjny reportaż naszego specjalnego korespondenta z nad granicy francusko-hiszpańskiej

Nienotowana w dziejach ludzkości zbrodnia na ciele własnej ojczyzny

Straszliwe obrazy mordów, pożogi i bestialskiego znęcania się nad własnymi braćmi

(Korespondencja własna z nad brzegu rzeczki Bidassoa). **Francja, we wrześniu.**

I.

W DROGĘ.

Krótki list, jaki zastał mię w przeddzień podróży do Lille, pokrzyżował całkowicie moje plany. Tego wieczoru zamiast wykupić bilet na dworcu Gare du Nord, — skierowałem się taksówką we wręcz przeciwnym kierunku.

Pociąg w stronę granicy hiszpańskiej ruszył dopiero o godz. 18 m. 23. Miałem więc czas zaopatrzyć się we wszystko, co było mi niezbędne do tak dalekiej i niewiadomo jak długiej podróży.

Na dworcu pełno. W pociągu słyszy się wyłącznie rozmowy na temat wojny domowej w Hispanii. Liczni podróżni mówią po hiszpańsku, zdradzając akcent bądź kastylski, bądź kataloński.

Dyskusja jest bardzo namiętna, zdania są podzielone. Jedni trzymają zdecydowanie za Frontem Ludowym, inni znów wiwatują na cześć powstańców.

Pociąg rusza.

Zrazu powoli, potem coraz szybciej i szybciej. Wjeżdżamy w mrok i... co się rzadko zdarza — na francuskiej ziemi — w mgłę.

Mimowoli nasunęło mi to na myśl porównanie z mgłą wiadomości, jakie codziennie przynosi mi na biurko L'Humanité, L'Intransigeant, Le Matin, Le Populaire, Le Petit Parisien i cała niezliczona prasa nadsekwańskiej stolicy.

Tym razem dzięki depeszy „Dnia Pomorza" — miałem zobaczyć na własne oczy i usłyszeć na własne uszy to wszystko, co doprowadza do pasji czteromilionowy Paryż.

Jak dalece Francuzi żyją w napięciu, niech nam wystarczy fakt codziennych bójek ulicznych między zwolennikami tego czy innego obozu.

Gdyby tak naprzykład obecnie wybuchła wojna domowa w Rosji Sowieckiej, mielibyśmy bardzo słabiutkie pojęcie zainteresowania w Polsce w porównaniu z tem, co się dzieje tutaj.

Bo przecież sprawa zwycięstwa tego, czy tamtego obozu jest dla Francji sprawą niezmiernej wagi. W powszechnem mniemaniu przeciętnych podróżnych, zwycięstwo powstańców — to utrata wpływów w Hiszpanii na rzecz Hitlera.

Żona i dzieci sędziego w Salvoecha dowiadują się po zajęciu miasta przez powstańców, że czerwoni zamordowali ojca rodziny

Pomordowani zakładnicy

Po zajęciu miasta Salvoecha w prowincji Huelva na dziedzińcu miejscowego więzienia znaleziono pomordowanych przez czerwonych zakładników

Po całej Francji chodzą bowiem uporczywe słuchy, że całe lotnictwo gen. Franco, składa się z samolotów i obsługi niemieckiej.

Ile w tem prawdy — dowiem się w miarę możności na miejscu.

Piszę ten pierwszy list na parapecie okna wagonu. Dokoła mnie grupa zaciekawionych podróżnych zezuje w stronę niezrozumiałych liter i znaków.

Około dwunastej w nocy, wciągam się powoli do rozmowy. W moim przedziale siedzą sami Francuzi.

— A to pan Polak?

— Tak jest.

— Co też w Polsce myślą o wypadkach w Hiszpanii?

— To, co i wszystkie cywilizowane narody.

— To znaczy?

— Trudno mi w sposób stanowczy określić bezpośrednio nastroje tam panujące, ale na podstawie całej prasy śmiem twierdzić w imieniu swych współrodaków, **że jest to nienotowane w dziejach ludzkości barbarzyństwo; to nie jest już walka, ale zbrodnia na ciele własnej Ojczyzny. W Polsce tego rodzaju rozlew krwi jest nie do pomyślenia.**

— A po której stronie naogół stoi Polska?

— Trudno mi na to pytanie odpowiedzieć dokładnie w tej chwili, ale zdaje mi się, że poza lewicowymi ugrupowaniami, wszystkie sympatje skierowane są ku generałowi Franco.

— Czemu to przypisać?

— Społeczeństwo polskie jest nawskroś katolickie i nie może pojąć barbarzyństwa ludowców w stosunku do rzeczy uświęconych nietylko religią, ale i tradycjami tysiącleci. Nawet robotnik z ugrupowania lewicowego czyta o okrucieństwach „Frontu Ludowego" z większym oburzeniem, niż o tych samych wystąpieniach komunistów rosyjskich swego czasu.

Na takich i tym podobnych pogawędkach czas zleciał nam szybko.

Zbliżaliśmy się na drugi dzień do granicy.

Nerwowość wśród pasażerów wzrasta. W sposób zupełnie widoczny zwiększa się obsługa w pociągu. Po przedziałach z rękami w kieszeni kręcą się „panowie w melonikach".

(Ciąg dalszy nastąpi).

OCET DO ZAPRAW
Nr 6
Fermenta
Piliński
ANTONI PILIŃSKI * BYDGOSZCZ *
Spotkał Cię zawód?
Kup w tym roku Fermenta!
Ocet Fermenta jest oszczędny, niedrogi i przy zaprawianiu jeszcze nigdy nie zawiódł!

Praktyczna książeczka dla zwiedzających Danię

Świeżo ukazała się książeczka niezbędna dla chcących zwiedzać Danię, a szczególnie jej uroczą stolicę, Kopenhagę. Autorką jest p. Ingeborg Stemann, rodowita Dunka, szczerze życzliwa Polsce, b. lektorka języka duńskiego przy uniwersytetach poznańskim i warszawskim; tytuł: „Polsko-duńskie rozmówki" (nakładem J. Schulz Forlag, Koebenhavn). Na 40 stronach formatu kieszonkowego zgromadzono tu obfity materiał konwersacyjny, ugrupowany rzeczowo (np. wyrazy i zwroty często używane; podróż; zwroty dla użytku prowadzącego samochód; hotel i pensjonat; w restauracji; spis kanapek (rzecz specjalnie ważna w Danii, słynącej z niesłychanej rozmaitości tych smakowitych drobiazgów!); napisy na ulicy, itp.). Nie brak też wskazówek co do wymowy duńskiej (dla Polaków) i polskiej (dla Duńczyków). Każdemu, kto się wybiera do pięknej ojczyzny Andersena, można tę książeczkę jak najgoręcej polecić. (F. B.)

Amerykańskie propozycje

W Nowym Jorku istnieje syndykat eksploatacyjny, który ogłosił w prasie, iż ofiaruje wynalazcy jednego z „dziesięciu pomysłów" milion dolarów. Do liczby tych dziesięcu pomysłów, wartych milion każdy, należy m. in. środek (ale niezawodny) na katar, reflektor rozpraszający mgłę, lekki motor Diesla dla aeroplanów.

Walki ryb

W Hiszpanii popularnymi walkami są walki byków. W Sjamie — walki ryb. Ryby te oczywiście są odpowiednio tresowane. Po tresurze zostają umieszczone w szklanych basenach, które są podzielone. Przed walką ścianki usuwają się. Walka trwa nieraz po kilka godzin, kończy się przeważnie śmiercią jednej z ryb.

667 języków świata

Biblia wydawana przez Tow. Biblijne w Anglii doszła do nakładu w roku bieżącym 10.617.470 tomów. Tow. Biblijne drukuje pismo św. w 667 językach i narzeczach.

Przestępczość w Polsce

Główny Urząd Statystyczny opracował dane, dotyczące niektórych przestępstw zameldowanych policji państwowej w Polsce w II kwartale r. b.

Jak wynika z tego zestawienia, ogółem zameldowano o 1.479 wypadkach oporu władzy (o 185 mniej niż w I kwartale), o 2.189 wypadkach nawoływania do przestępstwa (o 1.045 więcej), 375 świadomego puszczania w obieg fałszywych pieniędzy (o 127 mniej), 1.445 fałszerstwa (o 450 mniej), o 864 podpaleniach (o 240 więcej), o 484 zabójstwach (o 110 więcej), 489 wypadkach usiłowania zabójstwa (o 78 więcej), o 5.579 ciężkich uszkodzeniach ciała (o 1.487 więcej), o 265 wypadkach rozboju (o 8 mniej), o 112.449 kradzieżach (o 20.990 mniej), w tym 21.928 kradzieży mieszkaniowych (o 444 mniej) i 25.061 kradzieży z pola i lasu (o 6.058 mniej), o 1.627 wypadkach paserstwa (o 963 mniej), oraz o 6.543 oszustwach (o 605 mniej niż w I kwartale r. b.).

Jak widać z powyższego, zmniejszyła się znacznie liczba dokonanych kradzieży, wzrosła zaś znacznie liczba wypadków ciężkiego uszkodzenia ciała i nawoływania do przestępstwa.

Największą liczbę wypadków oporu władzy zanotowano w województwie białostockim, mianowicie 162, nawoływania do przestępstwa w województwie wołyńskim — 439, świadomego puszczania w obieg fałszywych pieniędzy w województwie kieleckim — 63, fałszerstwa w województwie pomorskim — 192, podpalenia w województwie lwowskim — 102, zabójstw w województwie lwowskim — 55, usiłowania zabójstwa w województwie lwowskim — 62, ciężkiego uszkodzenia ciała w woj. kieleckim — 763, dzieciobójstwa w województwie warszawskim — 34, rozboju w woj. lwowskim — 56, kradzieży w lwowskim — 12.093, paserstwa w woj. lwowskim — 373, oraz największą liczbę wypadków oszustwa zanotowano również w województwie lwowskim, mianowicie 957.

ZDZISŁAW KARR-JAWORSKI

(23

Widmo Carlosa

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

— I ja cię też... Już wtedy, na cmentarzu, podczas naszego ostatniego spotkania...

— To dziwne, bo ja wtedy zrozumiałem też, że kocham cię jakoś inaczej, niż brat siostrę.

Tej nocy oboje nie spali. Tadeusz przewracał się na swym łóżku z boku na bok. Czuł na ustach pocałunki swej ukochanej i ciepło jej ciała. Słyszał jeszcze teraz jej pieszczotliwe słowa.

Godziny wlokły się niby żółwie, a on chciałby już lecieć na zamek, by znowu spotkać się ze swą Wandą. Umówili się na godzinę dziewiątą rano. Dzieliła ich krótka letnia noc, ale jakżeż długa dla zakochanego chłopaka.

Z Wandą działo się podobnie — nie mogła zasnąć.

— Co to będzie?... Czy wolno mi kochać swego Tadzika. A jeśli... jeśli to prawda o tym biskupie Wojciechu?...

Ale taka wielka miłość jak nasza, to chyba Bóg nam pobłogosławi. Napewno pobłogosławi...

Dopiero deszczowy szary świt, utulił do snu, obie zakochane w sobie istoty.

XXIV. NAZAJUTRZ

Dzień był dżdżysty...

Tadeusz już wczesnym rankiem, wybrał się wolnym spacerem z Pakosławia do podzamcza.

Postanowił ubiedz Wandę.

Nie chciał by ukochana jego weszła na górę.

Obawiał się, że może mu spłatać figla, chowając się do jednego ze zrujnowanych lochów.

Ukrył się więc w maleńkiej kapliczce i przez okienko obserwował ulicę wiodącą na podzamkowy dziedziniec.

Ale nie.

W płaszczu, z parasolką w ręku, szła niezdecydowanym krokiem Wanda, oglądając się co chwila za siebie.

Tadeusz wybiegł naprzeciw.

— Wanduś dzieńdobry!

— Dzieńdobry Tadek.

— Brzydki dzień, nie mamy szczęścia.

— Cóż zrobić.

— Wiesz co Wandek, mam myśl.

— Naprzykład?

— Schrońmy się do tej największej piwnicy, w której przetrwaliśmy bombardowanie i pożar Iłży.

— Cudownie!

— I przeżywać będziemy...

— Dawne czasy.

Do miejsc tych, tak drogich dla nich, nie zaglądali przez wiele lat. Każde z nich obawiało się zbyt bolesnych wspomnień.

Teraz, kiedy zupełnie niespodziewanie uśmiechnęło się do nich szczęście, pragnęli przeżyć całe swoje dzieciństwo.

Pobiegli na górę. Skręcili na zbocza zachodnie. Czekało ich rozczarowanie. Wejście do lochu było zawalone gruzami i ziemią, na której porosła już duża trawa.

— Patrz Tadziu,... wszystko zawaliło się...

— Zawaliło się, — jak echo powtórzył Tadeusz.

— Szkoda...

— Całe szczęście, że niebo się wyjaśnia...

— Całe szczęście, bo mi jakoś smutno.

— Nie martw się tem wcale, głupstwo. Po południu będziemy mieli napewno pogodę. Pojedziemy sobie łodzią na jezioro. Powiedziałem ciotce Hubertowej, że nie wrócę, aż wieczorem. Dzień dzisiejszy chcę spędzić razem z tobą. Wieczorem przyjeżdża moja matka, z Radomia. Wyjdę po nią do samochodu i razem wrócimy końmi do Pakosławia.

— Twoja mamusia przyjeżdża dzisiaj?

— Na miesięczny urlop. Ale... miałem cię o coś zapytać. Gdzie ty mieszkasz obecnie?

— U państwa Szymanowskich. Wiesz, u tych co na rogu rynku mają restaurację.

— To dobrze się składa. Zjemy u nich razem obiad, a po obiedzie pojedziemy na spacer.

— Dobrze Tadziku.

— Jutro powiem matce o naszem spotkaniu i naszej miłości...

— Tak się czegoś boję...

— Czego Wandeczko?

— Nowego nieszczęścia...

— Dziwna jesteś chwilami. Ciągle tylko mówisz o nieszczęściach i boisz się życia.

— Nie, nie boje się Tadziu, ale... ty nie wszystko wiesz...

— Nie rozumiem.

— Mówiono mi, że masz zostać księdzem !...

— Ja księdzem... ha.... ha.... ha... oszaleli. Przecież na księdza trzeba mieć powołanie, a ja go nie mam i kocham cię do szaleństwa Kto ci te bzdury opowiadał?

(Ciąg dalszy nastąpi).

Tabela loterii

z dnia 22 i 23 września

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 25.000 padła na nr. 11145.

Zł. 50.000 na n-ry: 107750 120811

Zł. 20.000 na n-ry: 77007 185547

Zł. 5.000 na n-ry: 84760 119098 143165 166557

Zł. 2.000 na n-ry: 3757 12658 19318 26451 35970 58892 65993 76699 90448 102086 107501 109744 150016 152586 193625

Zł. 1.000 na n-ry: 2641 15771 19842 25423 29644 36361 37207 40408 40778 44034 57130 59089 69368 73450 74569 83766 84581 116892 121177 131798 132858 134176 137920 141667 147870 157523 162318 165417 173257 175700 177406 187854

Wygrane po 200 zł.

50 549 697 811 66 984 1076 247 56 503 66 2274 371 448 939 316 436 526 59 748 4036 251 379 848 971 5414 664 6377 406 617 20 774 882 7177 305 59 451 855 81 8129 76 515 701 848 9011 125 436 58 376 440 509 714 44 88 876

10007 191 251 497 503 48 810 959 11018 182 788 12168 477 569 615 13283 353 64 495 627 52 830 959 14008 63 298 550 686 715 930 15091 604 738 812 16492 674 17194 220 414 45 595 606 907 32 57 95 18110 201 563 81 705 6 946 19384 490 554 651 882

20016 556 68 21044 140 60 226 36 623 817 22081 127 268 99 659 734 904 73 23402 516 696 868 24312 25257 548 877 26337 400 788 801 6 33 937 78 27091 288 348 448 825 916 28058 91 245 29006 178 242 327 432 97 564 908

30031 235 468 685 31071 135 309 624 64 32155 795 938 33100 73 240 757 902 34112 79 909 35154 308 14 481 90 630 87 998 36854 37500 620 38165 293 449 85 502 670 987 39512 20 662 920

41134 742 42041 140 206 658 722 43063 529 638 96 705 44952 45127 30 731 46205 565 47002 475 605 60 48081 166 260 99 852 49026 69 692 862 75

50514 51064 107 49 380 442 505 52000 53053 88 120 373 644 74 795 54416 50 55367 895 56310 868 947 57221 614 58099 100 212 836 59121 34 810 923

60626 716 61339 626 706 30 90 62327 516 736 873 983 63190 247 367 421 54 581 622 63 744 53 64089 208 306 628 89 910 65590 861 953 67149 423 574 804 68046 427 910 69006 423 712 34 889

70070 645 71531 72026 384 756 960 73111 59 97 238 487 570 762 833 48 74123 81 310 577 767 75296 466 558

76261 588 648 55 973 77086 512 46 660 885 78239 323 401 42 518 79347 614 52

80000 172 294 635 946 81038 339 47 419 914 82022 577 899 83082 314 78 405 590 888 84174 327 512 649 85052 102 37 421 893 86415 87146 790 88998 89311 62 649 708 70 909 19

90328 614 91261 81 486 855 92298 612 786 93018 359 83 538 62 820 94094 121 73 299 312 512 633 53 839 94 963 95413 32 90 96080 156 244 374 566 97097 199 280 332 558 65 853 98004 78 528 729 99001 303 564 834 92

100613 829 42 101149 237 380 443 825 922 102127 422 77 512 61 749 103100 591 705 94 907 104068 133 404 611 105191 446 645 718 106006 179 249 84 450 640 827 42 107026 222 30 376 592 97 653 801 5 108241 419 84 533 68 109104 330 498 702

110018 201 23 99 636 736 111559 648 30 94 112258 368 550 604 725 961 113242 59 323

321 63 718 888 115884 116220 324 72 117135 243 339 432 35 831 118145 421 505 51 119075 182 465 769 984

120149 605 46 121017 77 293 623 767 78 122150 597 123127 510 57 616 39 764 124069 173 471 730

39 125112 77 716 923 126039 382 90 575 848 993 127973 80 128310 503 622 783 801 939 129001 10 24 79 293 353 538

130752 954 131034 243 95 449 738 896 132089 281 366 838 909 133251 354 73 78 426 86 508 786 823 134078 106 36 262 536 703 856 62 135144 235 795 96 803 972 136012 113 570 98 860 963 137256 922 138158 756 847 139168 385 502 754 837 79

140162 734 956 141238 55 439 854 142294 354 620 143205 144161 69 414 965 145742 47 919 146258 79 978 147140 268 385 96 511 30 69 70 76 148215 27 338 62 621 29 973 149074 525

150258 346 500 713 872 151347 741 86 989 152015 862 153262 305 8 15 154494 759 155112 691 746 72 850 929 97 156091 272 360 753 157141 383 589 630 969 158025 312 31 65 517 647 159147 638 824

160236 161171 95 288 378 651 162206 617 163050 278 619 778 164070 141 62 203 354 720 165631 702 10 891 166043 98 479 521 31 722 913 167273 680 168100 99 603 807 169080 444 564 794

170660 941 171056 335 433 617 820 172104 224 659 878 970 173513 944 174240 87 175528 662 971 176012 188 418 565 659 791 177182 627 55 749 76 91 908 178023 59 347 488 550 606 777 821 964 179011 122 652 68 738

180038 242 679 753 934 181106 420 719 930 182270 183157 258 349 426 50 535 684 98 974 184046 86 88 377 509 618 185091 189 286 825 186059 539 645 187345 591 861 188781 825 91 189045 287 442 621 781 894

190052 326 99 656 58 999 191545 938 192050 155 239 473 514 637 63 771 849 924 193284 592 194205 327 924 763

23 września

I-sze i II-gie ciągnienie

20.000 zł na nr 101736.

10.000 zł na nry: 33529 74020.

5.000 zł na nry: 23384 30825 52449 88303 106313 107246 114314 170204.

2.000 zł na nry: 5984 23495 37530 67635 107505 115641 136908 141237 146517 162160 166617 165307 174602 183291.

1.000 zł na nry: 12585 13394 17407 35642 43934 45050 54127 54712 69708 71313 83680 100868 106014 112061 119758 126742 129514 129614 134904 138908 147090 156734 181605 188606 190154 194946

Wygrane po 200 zł.

74 237 328 79 407 9 60 82 567 651 970 1001 42 89 199 354 441 510 929 66 2039 155 210 78 418 31 554 618 712 15 52 3002 26 187 254 74 451 537 647 62 721 921 36 4025 32 258 76 748 94

5213 313 63 72 87 418 666 712 59 915 6061 74 183 251 68 383 467 562 665 713 824 942 67 7169 279 422 25 35 81 394 718 95 8108 98 229 479 654 61 69 74 711 57 939 57 9060 264 96 420 569 674 776 818 30 50 54 66 985

16047 62 69 153 86 349 86 415 562 610 31 64 765 839 11085 491 546 638 871 949 12166 346 481 712 23 47 920 13456 66 746 968 14229 322 422 618 57 832 68 924 15053 318 19 99 512 46 59 629 68 902 44 16049 137 339 435 791 871 17132 67 281 314 63 428 87 509 23 664 819 18012 51 59 128 302 459 528 629 98 744 49 19043 204 55 426 43 543 612 710 69 85

20089 93 293 302 54 485 557 89 601 710 848 21056 247 322 478 647 718 869 992 22012 19 193 657 700 22 32 982 23311 44 91 512 62 74 838 94 933 24018 237 74 82 346 96 633 752 56 990 25043 122 454 500 5 635 705 829 26007 102 24 45 859 981 95 27051 163 95 299 644 67 701 951 74 28059 156 279 714 37 935 29193 96 243 70 486 91 678 851 930 90

30409 61 516 56 665 877 946 31158 75 79 206 26 27 322 44 462 87 590 898 32006 219 89 97 424 625 759 847 78 951 54 65 33084 130 281 83 494 596 607 760 814 53 34153 71 527 41 670 752 835 35170 316 408 550 657 717 34 78 957 36031 291 330 37 96 490 633 770 74 855 37163 274 374 543 847 88

38040 123 240 363 427 716 26 33 39065 71 95 216 33 340 465 76 78 698 810 967

40124 84 215 71 310 46 98 476 613 41156 85 304 501 23 94 600 11 711 38 88 42156 70 451 600 13 978 43063 127 221 89 305 79 482 562 646 756 838 99 44290 385 931 54 65 45013 56 119 40 235 84 490 515 32 613 87 990 46017 167 76 331 469 666 788 47027 91 125 35 53 249 74 388 431 519 949 57 70 48005 350 402 94 567 630 702 67 802 994 49089 143 243 365 79 97 584 625 781 877

50060 192 301 425 76 682 86 784 846 952 55 51035 45 161 363 70 570 613 52089 252 599 731 931 53038 92 94 179 201 354 501 39 761 67 77 54434 594 600 53 69 941 55433 79 80 56177 458 545 52 775 57230 528 609 40 701 54 90 918 59 58526 621 65 737 824 59017 43 64 86 254 61 85 363 776 78 840 42

60000 54 186 236 410 22 577 744 995 61098 294 403 24 73 632 80 87 704 29 971 62141 422 40 51 560 788 90 99 866 921 63193 253 369 848 946 64055 80 110 83 312 71 551 797 860 85 65297 354 450 506 99 617 727 28 922 66112 87 250 316 53 89 462 567 600 18 80 825 67133 295 392 454 83 529 49 697 938 72 68075 86 279 419 545 734 87 94 811 43 50 69061 129 481 550 652 725 58 867 981

70325 434 554 71 74 804 29 67 932 71057 123 500 762 936 72226 66 442 75 511 26 33 47 86 609 25 90 97 876 73128 67 204 46 378 90 555 689 822 939 55 74032 191 342 75 422 30 42 84 806 10 13 33 41 75134 46 301 56 72 476 668 94 746

76023 158 705 22 960 88 77044 312 526 655 751 78033 190 302 10 76 83 425 546 80 636 63 77 88 744 48 79030 119 205 10 28 388 477 98 774

80006 105 48 64 284 331 462 70 92 553 655 90 81005 197 272 390 525 618 706 47 75 832 923 82089 127 424 75 512 28 636 785 992 83035 231 300 61 425 624 870 84050 95 526 96 682 850 920 65 87 85016 596 621 23 33 58 864 81 973 86010 343 79 455 88 582 607 60 83 711 29 918 81 87101 65 228 88 325 50 79 491 835 958 88124 298 408 35 63 545 677 89202 424 92 676 96 790 808 967 72

90289 637 39 844 72 91262 88 304 467 577 89 642 840 47 987 92478 545 628 731 884 93005 149 85 305 82 6 478 565 91 776 859 68 903 37 59 94003 140 66 470 503 88 758 838 95023 160 219 54 67 454 506 755 836 95023 160 219 54 67 454 506 755 836 96063 195 638 80 706 99 923 45 97035 46 148 379 572 96 675 98037 170 278 96 571 692 832 99279 87 315 98 591 616 73 721 27 958

100008 31 255 372 425 38 87 669 706 63 909 30 101028 118 39 91 229 85 338 826 76 950 95 102045 67 290 426 550 621 721 827 37 103041 170 72 559 606 741 73 825 104042 82 253 74 413 90 541 601 867 93 903 47 105635 834 106005 224 73 324 426 41 673 107037 48 393 989 108006 152 57 92 386 967 109023 108 9 37 247 547 643

110059 128 340 50 520 694 830 85 912 34 111080 186 200 35 343 414 540 614 112023 89 188 259 418 705 91 820 983 13116 386 548 626 92 700 24 923 6 99

114026 57 102 216 88 89 436 806 974 115368 435 555 623 73 752 55 844 966 116311 42 56 7616 23 811 81 3[illegible] 94 [illegible] 413 24 912 47 118042 72 195 292 404 728 920 22 47 119076 195 449 59 527 31 56 71 680 83 734 826 915 31 73

120056 76 311 46 71 490 828 96 121173 349 53 582 653 66 83 809 46 51 92 994 122013 119 245 92 345 60 486 93 602 82 732 822 123109 55 310 84 488 605 29 76 747 60 882 124034 142 212 21 326 28 538 872 933 125133 64 264 419 577 89 650 40 50 711 919 82 126028 163 236 363 81 488 573 79 85 646 70 97 751 838 84 929 127005 322 919 128294 318 486 728 42 56 919 129103 208 315 29 73 462 591 604 12 807 946

130006 113 50 86 372 429 76 636 50 726 823 131041 104 31 300 64 585 708 42 96 900 9 132046 86 186 272 95 445 96 517

782 943 133052 124 226 45 77 339 446 607 36 759 91 876 97 973 84 134027 318 645 808 951 135080 113 77 90 241 439 64 628 82 724 35 851 92 929 136074 144 88 595 892 966 137029 111 42 449 618 797 138211 43 314 415 549 139278 307 402 99 598 787

140020 114 63 442 525 43 56 617 84 814 922 75 141038 170 415 18 73 541 98 747 879 969 142024 32 288 676 87 783 97 927 1430159 249 424 582 717 801 30 34 144113 36 47 416 546 69 667 97 833 145057 185 272

336 421 48 64 720 875 914 56 146048 369 455 657 768 846 147049 95 237 50 320 479 584 661 787 819 940 148028 416 571 726 839 149120 36 91 273 412 542 86 843 60

150169 380 546 90 664 726 33 81 838 151272 502 63 701 39 61 939 45 67

152040 63 229 457 543 607 777 98 833 34 908 41 86 153174 330 461 625 34 38 766 154145 272 80 474 543 94 735 811 931 155356 443 519 631 89 714 61 819 991 156415 679 708 94 999 157289 330 67 69 509 769 813 54 61 158021 48 115 79 21 50 93 351 68 530 75 827 87 159240 444 579 89 634 96 704 976

160204 310 478 80 546 605 924 45 161161 524 85 612 20 87 730 44 90 899 921 162087 281 97 598 788 937 163005 29 66 308 745 50 836 77 910 12 14 164005 130 233 325 430 836 81 165160 498 526 630 919 79 166068 94 10 797 224 311 585 626 167061 74 289 496 765 837 46 168068 70 109 59 525 628 64 795 169013 122 21 408 607 838 67 966

856 86 54293 561 909 55106 299 449 569 696 56082 56 455 641 57117 284 345 516 993 58140 46 84 686 845 46 59102 477 912

60145 91 364 90 491 910 86 61412 627 751 892 62128 316 595 884 63467 666 905 21 28 64886 65194 268 351 502 638 826 904 66101 267 338 463 528 83 638 843 65 67155 268 771 68448 789 69081 226 637 790 92 823

70153 339 913 71196 98 419 634 720 72036 300 449 71 750 73344 418 577 720 957 74011 146 79 279 627 65 831 75329 575

76047 233 689 746 77031 42 70 168 81 88 494 609 32 78096 716 79126 73 376 530

80011 54 82 423 80 515 81041 342 545 704 8 82057 207 436 850 83337 489 84136 290 308 514 629 950 85076 252 324 46 415 744 822 45 63 86489 655 87932 88246 397 543 646 713 50

90048 67 215 824 961 91132 526 763 92231 93138 326 97 557 714 37 951 94536 993 95086

W 13-tym dniu ciągnienia znów padło

zł 20.000 na Nr. 139.111

„ 5.000 na Nr. 88.303

„ 5.000 na Nr. 107246

w znanej ze szczęścia Kolekturze

J. WOLANOW

Warszawa, Marszałkowska 154. Konto P. K. O. 18.814.

Losy I klasy są już do nabycia. 6391

170219 706 3 814 19 171004 92 382 477 629 42 793 911 78 172013 35 138 55 381 506 93 613 707 813 911 173101 67 267 403 945 174067 81 446 605 720 813 19 927 50 175098 122 98 245 539 648 721 879 910 176010 197 271 435 551 97 917 177293 324 54 443 50 949 178000 61 290 96 320 64 458 948 179006 80 475 631 36 718 93 987

180068 244 498 579 801 32 92 181188 271 412 564 682 815 54 182092 341 633 749 183069 146 309 50 763 842 53 958 184093 128 74 427 38 307 93 400 594 785 99 803 185101 53 99 225 329 419 20 553 681 741 86 846 76 186046 192 354 83 469 536 817 905 77 187050 468 514 743 56 942 188081 127 295 321 444 52 555 763 189151 68 218 64 333 37 58 472 503 642 727 30

190192 275 474 604 711 912 46 85 95 191124 249 386 495 687 865 946 192033 38 170 89 297 548 707 30 57 825 99 906 96 193076 164 624 34 757 803 33 194006 34 183 221 419 690 813 195000

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

162 1034 613 875 81 92 957 2017 428 673 3103 387 474 89 689 827 4035 691 946 5314 78 408 73 569 6135 343 67 488 603 7484 8081 94 910 9328 74 535

10713 27 40 885 11026 288 419 550 54 618 88 941 12051 646 901 13012 34 481 82 679 703 31 14166 436 929 15323 26 542 16121 535 90 986 98 17127 49 229 377 499 795 850 18675 726 19088 237 52 708 986

20188 585 746 21132 377 629 22249 74 324 416 595 654 786 848 23183 448 509 607 86 921 24132 415 27 595 786 809 25152 67 457 605 96 952 26110 362 99 401 833 27081 481 662 73 28111 394 650 743 905 29606 71

30076 122 24 78 424 52 527 736 917 31081 293 609 731 984 32334 457 822 33241 471 674 93 754 862 34097 288 841 35119 31 402 22 742 807 56 36037 44 101 267 389 659 802 37095 245 390 700 61 38094 140 208 438 662 39507

40022 77 273 341 532 672 901 9 41127 55 549 63 69 603 825 42095 365 664 735 43115 364 733 44127 351 454 651 839 910 45152 424 531 45 48 695 814 906 11 46023 60 288 98 403 622 71 781 47212 19 865 48052 354 49009 85 123 74 277 753 897

50183 287 619 902 22 63 51038 167 261 736 925 90 52152 211 498 53027 257 72 355

143 53 901 96099 238 736 65 951 97000 163 221 76 583 777 841 98087 212 446 982 99201 352

100132 63 94 615 774 77 873 957 101036 44 101 581 102003 435 53 534 630 842 103043 319 445 728 43 845 104297 591 106061 109 205 417 551 614 61 927 107328 89 731 57 887 948 108564 601 808 109021 42 624 920

110042 127 403 806 111268 370 508 25 51 83 650 112062 271 449 113042 238 911

114083 365 673 649 813 115261 624 821 47 116163 297 361 406 33 34 518 117038 118 468 705 76 118180 723 33 844 983 119072

120139 90 375 551 884 916 83 121025 256 442 611 845 122040 243 492 591 697 123004 733 124357 685 761 125136 216 362 520 619 922 47 73 126034 98 265 807 127228 523 938 128442 604 24 65 710 24 93 997 129026 133 265 321 51 526 664

130003 4 397 131115 969 132048 458 534 823 133027 436 928 134377 917 135041 84 419 614 136112 137304 937 61 93 138059 232 960 139169 319 26 474 82 602 763 917

140139 368 87 976 141080 293 823 917 142246 795 907 143026 189 783 947 144048 240 95 610 761 145168 215 394 570 95 645 876 146226 76 575 892 988 147254 523 755 148040 171 86 950 149419 26 601 912 15

150334 614 907 48 151138 67 283 694 904 18 152201 153029 104, 82 364 697 859 154791 155187 307 845 156630 896 922 157155 58 373 89 471 763 846 158018 355 83 994 159760

160195 210 917 97 161 246 367 561 702 162107 540 163155 446 595 932 164324 408 9 24 165105 413 629 836 972 166445 95 502 95 871 909 167094 480 530 168143 344 596 769 169073 527 682

170372 95 406 801 920 171012 165 535 871 902 31 172093 95 323 686 914 173102 10 234 388 502 64 811 174040 140 185697 785 176191 385 455 796 177049 59 65 112 25 273 470 539 628 178050 292 179275 463 598

180140 233 61 310 459 633 681 181544 183094 100 11 40 308 661 810 14 31 184042 77 163 482 507 185129 251 623 754 869 96 948 186325 187097 196 639 47 930 32 188649 189043 84 462 764 921

190004 365 403 626 763 191409 717 981 192269 867 193028 31 54 560 885 194062 169 586 735 885

Od naszych korespondentów

Szlakiem podróży „Iskry"

Szkolny okręt polski u wybrzeży płonącej Hiszpanii

Okręt szkolny Marynarki Wojennej, piękny trójmasztowy żaglowiec **„Iskra"**, po 4-miesięcznej podróży ćwiczebnej z uczniami Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej w Toruniu — **powrócił do Gdyni.**

„Iskry" spodziewaliśmy się w czwartek, ewentualnie nawet w piątek. Tymczasem statek zrobił nam niespodziankę, gdyż przybył do Gdyni **już w środę, około godz. 17.,** zatrzymując się na redzie portu wojennego. Do mola portu Marynarki Wojennej na Oksywiu okręt przybił **wczoraj w czwartek, około godz. 10 przedpołudniem.**

Żaglowiec — jak wiadomo — wypłynął z Gdyni **w dniu 20 maja.** Na jego pokładzie wyjechało pod dowództwem komandora ppor. Stanisława **Nahorskiego** na pierwszy poważniejszy chrzest morski **23 podchorążych.**

W czasie podróży, w Casablance w Maroko francuskim, cała załoga „Iskry" wraz z dowództwem okrętu i w obecności przedstawicieli francuskich władz kolonialnych wzięła udział **w uroczystym pobraniu ziemi z położonego pod Casablancą majątku Polaka, p. Kotarby.** Ziemia ta, przywieziona obecnie na „Iskrze" do Gdyni, będzie w najbliższych dniach uroczyście złożona **na kopcu Marszałka Piłsudskiego na Sowińcu.**

* * *

Na wiadomość o wejściu „Iskry" do portu wojennego współpracownik nasz **udał się na Oksywie,** aby bezpośrednio od uczestników dowiedzieć się szczegółów odbytej podróży. Szczegóły te mogły być (i były) ciekawe, bo przecież szkolny okręt polski **opływał wybrzeża płonącej pożogą wojny domowej Hiszpanii...**

W mesie oficerskiej trafiamy akurat na moment posiłku. Nawiązuje się rozmowa na temat świeżych jeszcze wspomnień. W opowiadaniach naogół nie wyczuwa się nuty tragizmu, — atmosfera spokoju, otaczająca port macierzysty każe widocznie zapomnieć o oparach krwi, które nasycają powietrze tam — na Południu.

— Zawinęliśmy do **Kadyksu** na kilka dni przed wybuchem powstania — opowiadają oficerowie. — W porcie **panował strajk,** skutkiem czego musieliśmy dwa dni czekać na możność zejścia na ląd. Zresztą odradzano nam tego, bo władze **nie gwarantowały bezpieczeństwa.**

— Mimo to „lądowaliśmy". Dziwnie wyglądało to urocze skądinąd miasto: na ulicach **auta pancerne i karabiny maszynowe;** jeden z kościołów spalony, na innych zamiast krzyży, emblematy komuny, **miecz i młot!** Rewolucji jeszcze nie było, ale **wyczuwało się ją już na każdym kroku...**

* * *

Z Kadyksu „Iskra" popłynęła do **Palmy na Mallorce.** W zacisznym porcie załoga okrętu złożyła tu wizytę **gubernatorowi wyspy gen. Goddedowi,** który w kilka dni później **został rozstrzelany w Barcelonie za udział w powstaniu.**

Na Mallorce zwiedzono klasztor, w którym mieszkał ongiś **Fryderyk Chopin** i pani **Georges Sand...**

Z Palmy okręt zdążył wyjechać **również jeszcze przed wybuchem powstania.** Ściśle mówiąc w dniu odjazdu, 18 lipca **zaliło się pierwsze na wyspie ognisko buntu, w miasteczku Melilla...**

* * *

— W **Casablance,** do której podążyliśmy, przyjęto nas niebywale serdecznie — ciągnie opowiadanie jeden z oficerów. — Podchorążaków pozabierano **do domów prywatnych** i tam ich goszczono. Odwiedziliśmy przy tej okazji stolicę Marokka francuskiego, **Marrakesz.** Tam spędziliśmy kilka godzin **wśród Polaków - żołnierzy Legji Cudzoziemskiej.**

Z Casablanki okręt miał udać się do **Santa Cruz,** jednakże z powodu rozgorzałej już wojny domowej, **zrezygnowano z tego zamiaru...**

Dalsza droga zawiodła „Iskrę" do ojczyzny kanarków i doskonałego wina, do portu **Funchal na Maderze.** O mały włos, a spotkałaby tu podchorążaków **dramatyczna przygoda.** Upalny dzień o niczem innem nie pozwalał myśleć, jak tylko o chłodnej, orzeźwiającej kąpieli. To też bez dłuższego namysłu młode nasze wilczki morskie zrzucili odzienie i **buch do wody.**

Kąpano się w bezpiecznej napozór, spokojnej, rozsłonecznionej zatoce. Aż tu nagle nad wodą ukazał się **potworny grzbiet najgroźniejszego rozbójnika morskiego — rekina!** Podchorążacy oczywiście czem prędzej zwiali na brzeg, pozostawiając żarłacza **z niezaspokojonym apetytem...**

* * *

Zatrzymano się jeszcze na wyspie San Miguel w porcie **Ponto Delgada.** Pech chciał, że jeden z członków załogi **rozchorował się tu poważnie,** tak, że trzeba go było pozostawić na wyspie w jednym z miejscowych szpitali. Wreszcie „Iskra" zawinęła do ostatniego portu przed powrotem do Gdyni, — **do Gravesend** w odległości około 40 km. od Londynu.

Podchorążowie na wantach żegnają wybrzeże angielskie w chwili odpłynięcia „Iskry" z Gravesend do Gdyni *Fot. Central Press Photos London*

Podczas pobytu w Anglii okręt nasz został **sfilmowany przez słynną wytwórnię filmową Foxa.** Po oficjalnych wizytach i zwiedzeniu ciekawych miejscowości w tej części wybrzeża angielskiego, okręt **wyruszył dn. 17 bm. wprost ku brzegom ojczystym...**

CHEŁMŻA

— **Wyniki po za konkursem** członka Chełmżyńskiego Towarzystwa Wioślarzy p. Jankowskiego Witalisa w dniu poświęcenia boiska w Chełmży i święta powiatowego PW i WF w dniu 20 września br.: 1) bieg 100 mtr. dla rezerwistów 1 miejsce czas 12.6 minut. 2) bieg 400 mtr. dla rezerwistów 1 miejsce czas 59 minut. 3) Skok w dal 1 miejsce 5,73 mtr.; 4) Skok wzwyż 2 miejsce 1,45 mtr.

Wyżej wymienione konkurencje nie były umieszczone w sprawozdaniu otwarcia stadionu w Chełmży z dnia 22 września 1936.

Chełmża, dnia 2 września 1936 r.

Obywatele!

Olbrzymie zbrojenia powietrzne świata, a wynikające z nich niebezpieczeństwo lotnicze, zmusza nas Polaków do sumiennego przygotowania się na wypadek wojny. — Wszyscy mamy świeżo w pamięci okropne obrazy spustoszenia z wojny włosko - abisyńskiej, wytworzone przez niszczycielskie działanie lotnictwa. Wiemy dobrze, że jedna ze stron walczących, musiała ulec głównie dlatego, że nie mogła przeciwstawić nacierającym własnego, dobrze uzbrojonego lotnictwa. Z tej przyczyny ginął masowo żołnierz na froncie i spokojna ludność cywilna.

Nie chcielibyśmy, aby analogiczna sytuacja miała się powtórzyć u nas na wypadek wojny. — Dlatego wszyscy, jak zawsze, poświęćmy tej sprawie wiele uwagi, czasu i pieniędzy, podczas XIII Tygodnia LOPP. — Niech nie będzie nikogo w Chełmży, który choć groszowym datkiem nie poparłby tak wielkiego celu. — Tam, gdzie cała Polska hojne składa ofiary, nie zabraknie Chełmży.

Zamanifestujmy gremjalnie nasze zrozumienie doniosłości tej akcji, przez solidarny udział w pracach XIII Tygodnia LOPP., a więc ofiarowanie datków na cele LOPP., udekorowanie domów chorągwiami narodowymi i LOPP. (kolor żółty i biały), wstępowanie do Kół w charakterze czynnych członków itp.

„Silne lotnictwo to potęga Państwa!"

Program XIII. Tygodnia LOPP w Chełmży

Czwartek, dnia 24 września 1936 r.:

O godz. 8 uroczyste nabożeństwo, poczem ustawienie bomb lotniczych na Placu Wilsona i Placu Marszałka Piłsudskiego, przez cały dzień sprzedaż nalepek, dekoracja domów i okien wystawowych.

Piątek, dnia 25 września 1936 r.:

Przez cały dzień dalsza rozsprzedaż nalepek, broszur etc.

Sobota, dnia 26 września 1936 r.:

W godzinach przedpołudniowych w szkołach i zakładach odczyty o LOPP. O godzinie 16,30 pochód propagandowy dzieci szkolnych. O godzinie 17,30 do 19 nalot na Chełmżę, zbombardowanie na starym boisku (przy rzeźni miejskiej) prowizorycznie pobudowanych objektów, gaszenie palących się objektów przez miejską straż pożarną, odkażenie plamy iperytowej na Placu Marszałka Piłsudskiego przez straż pożarną cukrowni.

Wieczorem o godz. 20 począwszy w Hotelu Pomorskim zabawa taneczna „dancing bridge".

Niedziela, dnia 27 września 1936 r.:

O godzinie 9 uroczyste nabożeństwo, okolicznościowe kazanie, przez cały dzień zbiórka uliczna na cele LOPP. i werbowanie członków.

Poniedziałek, dnia 28—30 września 1936 r.:

Zbiórki domowe i werbowanie członków.

Czwartek, dnia 1 października 1936 r.:

O godzinie 19 w sali Rady Miejskiej uroczyste zebranie obywatelskie i organizacyj, gdzie nastąpi okolicznościowy referat przez instruktora powiatowego p. kpt. pilota Strobla, poczem uroczyste wręczenie odznaczeń i dyplomów zasłużonym członkom i działaczom LOPP.

Chełmża, dnia 21 września 1936 r.

Komitet Obchodu XIII Tygodnia LOPP.

Od źródeł Wisły do morza wpław

Wytrzymały sportowiec przepł. już 839 km

Niezwykły i sympatyczny gość zjawił się wczoraj w naszej redakcji: p. **Antoni Drabik,** mieszkaniec Zakopanego, który uwziął się, by przepłynąć wpław **całą Wisłę** od jej źródeł aż do ujścia.

P. Drabik wyruszył 6 lipca br. z **Wisły** (na razie pieszo, bo woda tam za płytka) do Dziedzic. Począwszy od tej miejscowości płynie w dół Wisły, robiąc dziennie około 20 km kilkoma etapami.

Dla kontroli towarzyszy dzielnemu zawodnikowi łódź jednego z klubów wioślarskich z ramienia Związku Wioślarskiego. Do Torunia przybyła z nim łódź warszawskiej YMCA.

Dłużej, tj. przez kilka dni zatrzymywał się p. Drabik jedynie w Krakowie, Dęblinie, Warszawie i Toruniu dla zwiedzenia miast i wypoczynku.

Start z Torunia nastąpi dziś w południe. Wytrzymały zawodnik ma jeszcze do przebycia trasę 220 km. Ogółem więc cała jego droga od źródeł Wisły do morza wyniesie 1059 km.

Oblicza on, że zobaczy morze około 15 października. Życzymy mu z całego serca, aby dopłynął zdrowo do celu.

Pożegnanie p. Wojewody Pomorskiego Kirtiklisa

Dnia 28 bm. o godz. 16 w sali Domu Społecznego w Toruniu przy ul. Mickiewicza odbędzie się pożegnanie pana Wojewody Stefana Kirtiklisa. Organizacje, instytucje i osoby pragnące uczestniczyć w pożegnaniu proszone są o uprzednie zgłoszenie udziału w Domu Społecznym, pokój nr. 84.

Komitet:

Czarliński — prezes Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego, **Donimirski** — prezes Pomorskiej Izby Rolniczej, **Grzanka** — Wojewódzka Federacja Obrońców Ojczyzny, **Jakubowski** — prezes Izby Rzemieślniczej, **ks. prałat dr. Jank, Łącki** — Starosta Krajowy Pomorski, **Makowska** — przedstawicielka organizacyj kobiecych, **ks. prałat Mańkowski** — przewodniczący Rady Zrzeszeń Naukowych i Artystycznych Ziemi Pomorskiej, **Kulikowski** — dyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni, poseł na Sejm **Marchlewski** — prezes Związku Towarzystw Kupieckich, **Raszeja** — prezydent miasta Torunia, **mgr. Schab** — naczelny redaktor „Dnja Pomorza",

Szczepański — Wicewojewoda Pomorski, senator **dr. Siudowski** — grupa pomorska posłów i senatorów, **Tomaszewski** — prezes Dzielnicy Pomorskiej Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół", **Tor** — prezes Izby Przemysłowo - Handlowej, **Włodek** — prezes Związku Miast.

22 awionetki przyleciały na lotnisko w Rumii

Pierwszy etap konkursu juniorów

Jak wiadomo wczoraj rano rozpoczął się 6 krajowy lotniczy konkurs turystyczny dla juniorów. Start awionetek do pierwszego etapu nastąpił o godz 8. z Warszawy do Bydgoszczy z międzylądowaniem w Płocku, Toruniu, Inowrocławiu i Rumii pod Gdynią.

Awionetki w liczbie 22 przyleciały do Rumii około godz. 13. Wszystkie maszyny są typu R. W. D.

Prócz aparatów, biorących udział w konkursie, przybyły jeszcze 3 awionetki, w tem dwie kierownictwa zawodów i jedna pomocnicza. Wraz z raidem przybył kierownik zawodów ppułk. Chramiec.

Po krótkim postoju w Rumii awionetki kontynuowały swój lot.

Swiecie

— (ś) **W najbliższą niedzielę zawody kościuszkowskie „Sokoła".** W najbliższą niedzielę, 27 bm. odbędą się na boisku miejskim doroczne zawody kościuszkowskie miejscowego „Sokoła". Powyższe zawody, będące niejako zakończeniem tego rocznego sezonu sportowego miejscowego gniazda sokolego, wzbudzają zrozumiałe zainteresowanie tak wśród samych zawodników, jak i miłośników sportu. Niewątpliwie też boisko zaroi się do publiczności. Tej samej niedzieli w pobliskim Przechowie odbędą się również takie zawody kościuszkowskie tamtejszego gniazda sokolego.

— (ś) **Przed powiatowemi zawodami strzeleckiemi.** Ustalono na niedzielę 27 bm. powiatowe zawody strzeleckie, o mistrzostwo powiatu świeckiego, odbędą się ze względów technicznych dopiero w niedzielę 4 października br.

— (ś) **Kurs pilotażu szybowcowego.** W najbliższych dniach już rozpocznie się kurs pilotażu szybowcowego, urządzony przez miejscowe koło szybowcowe LOPP. pod kierownictwem instruktora p. prof. Ecksteina. Zainteresowanie kursem tak wśród sfer obywatelskich jak i młodzieży jest zrozumiałe.

Silna armia — to spokój, ład i bezpieczeństwo polskich zagród

Rolniku, złóż ofiarę na „Dar Rolnictwa na FON"

KALENDARZYK

Piątek, 25. 9.: Władysława
Sobota, 26. 9. Cypriana, Justyny
Niedziela, 27. 9.: Kozmy i Damiana

STAN WODY W WIŚLE

Stan wody w Wiśle wynosił dnia 24. bm. godz. 7. rano (w nawiasach stan z dnia poprzedniego): Kraków 2,78 (2,87); Zawichost + 1,14 (1,16); Warszawa — 0,95 (1.00); Toruń + 0,75 (0,84); Fordon + 0,76 (0,84); Chełmno + 0,64 (0,73); Grudziądz + 0,86 (0,96); Korzeniewo + 1,05 (1,13); Piekło + 0,30 (0,13); Tczew + 0,25 (0,40); Einlage + 2,24 (2,10); Schiewenhorst + 2,40 (2,32).
Temperatura wody w Wiśle 13,5 (13,7).

Na bruku bydgoskim

— **„Niebo gwiaździste".** Ukazał się w druku nowy numer (9) aktualnego czasopisma poświęconego kulturze astrologicznej pt. „Niebo gwiaździste". Pismo to jest organem Polskiego Towarzystwa Astrologicznego w Bydgoszczy.

— **Kwas solny jest niebezpieczną zabawką.** Dzieci bawiące się na podwórku realności nr. 29 przy ul. Stromej znalazły buteleczkę kwasu solnego, którą włączyli do swoich rekwizytów zabawkowych. W pewnym momencie 10-letni Tadeusz Lewandowski wylał zawartość buteleczki, przyczem kilka kropli padło na twarz 9-letniej Gertrudy Drews, która doznała poparzenia twarzy i oka.

W pralni przy ul. Kolejowej 5 murarz Lisewski pozostawił buteleczkę kwasu solnego, która dostała się do rąk 2-letniej Janiny Suchockiej, córki kolejarza. Dziecko w czasie zabawy napiło się kwasu, ulegając poparzeniu. Suchocką przewieziono do zakładu św. Floriana.

— **Kradzież patefonu, bielizny i biżuterii.** Z ogrodu p. Emila Lokina (Kwiatowa 17) nieznany złodziej skradł patefon wraz z płytami wartości 100 zł. Złodziej uszedł z łupem bez śladu. Na szkodę p. Marii Daengoch (Racławicka 10) nieujawniony dotąd złodziej skradł bieliznę wartości 211 zł. P. Leon Poniatowski (Chwytowo 8) doniósł policji o kradzieży dwóch pierścionków wartości 130 zł.

— **Szkoła Rolnicza Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Bydgoszczy.** Dyrekcja Szkoły Rolniczej W. I. R. w Bydgoszczy, ul. Nowodworska 11 donosi, że w dniu 5 listopada (w czwartek) o godz. 8-ej rano rozpoczyna się nauka na kursach niższym i wyższym. Uczniowie korzystają ze zniżek kolejowych. Zgłoszenia przyjmuje i udziela bliższych informacyj codziennie, prócz niedziel i świąt, od godz. 8 do 15 dyrektor.

— **Grzybobranie.** Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo na Bielawkach urządzają w nadchodzącą niedzielę grzybobranie w Trzcińcu. Wyjazd pociągiem o 11, lub o 13,50. Zysk z imprezy przeznaczony jest na rzecz najbiedniejszych parafii.

— **Kradzież radioodbiornika.** Nieznany złodziej skradł z Ubezpieczalni Społecznej w Bydgoszczy radioodbiornik wartości 25 zł.

— **Złodzieje nie próżnują.** W dniu wczorajszym włamał się do mieszkania Hawy Styglic przy ul. Niedźwiedziej 2 jakiś złodziej, który skradł płaszcz i rękawiczki wartości 75 zł.

— **Co zanadto, to niezdrowo...** Mieszkaniec Bydgoszczy Karol L. (Toruńska) bawił się wesoło onegdajszej nocy. Widocznie jednak przebrał miarkę, bowiem zamroczenie jego wykorzystała jakaś przygodna towarzyszka, która „odmontowała" od jego kamizelki złoty zegarek wartości 120 zł. Jedynym śladem cennego chronometru jest chwilowo... protokół policyjny.

Zebrania — Odczyty

— **Do rodziców z rejonu szkoły im. Staszica.** W piątek, dnia 25 bm. o godz. 18 odbędzie się walne zebranie Opieki Rodzicielskiej. Na porządku obrad sprawozdania za rok ub., wybory nowego zarządu i delegatów klasowych. Po obradach odbędzie się walne zebranie Koła Tow. Popierania Budowy Szkół Powszechnych. Na porządku dziennym sprawa budowy nowej szkoły, oraz realizacja „Tygodnia szkoły powszechnej" na terenie rejonu szkolnego. Rodziców uprasza o liczne przybycie kierownik szkoły.

Śmiertelne najechanie samochodem

Na szosie pod Bydgoszczą najechany został przez samochód **17-letni Jan Pusiewski** z Otorowa pow. bydgoskiego.

Pusiewski pędził szosą bydło, przyczem niespodziewanie w szybkiem tempie nadjechał samochód. Pasterz zdołał spędzić z jezdni zwierzęta, sam jednak uderzony został błotnikiem, odnosząc ciężkie obrażenia.

Ofiarę wypadku przewieziono do lecznicy powiatowej w Bydgoszczy, gdzie Pusiecki, który doznał złamania podstawy czaszki — **po kilku godzinach zmarł.**

Zderzenie samochodu z rowerzystą

W godzinach popołudniowych dnia wczorajszego samochód ciężarowy, kierowany przez **Franciszka Perlika** (Pierackiego 14) najechał na rowerzystę p. **Zygmunta Cielucha,** kolejowca, zam. przy ul. Bocznej 7. Wskutek najechania rowerzysta odniósł okaleczenie nogi, tak iż musiał uciec się do pomocy lekarskiej.

Dzień w Bydgoszczy

Piątek, dnia 25 września

Na marginesie „Tygodnia LOPP"

Co daje społeczeństwu LOPP

Mimo wysiłków wielu narodów, aby uchronić ludzkość od skutków nowej wojny w przyszłości, groźba wojny nie milknie nawet na chwilę i każdy naród chcąc nie chcąc musi przygotować się do niej w przyszłości, aby nie ponieść wielkich strat na wypadek wrogiego najazdu.

Oprócz odpowiedniego szkolenia i przygotowania wojska, każde państwo szkoli i przygotowuje do wojny także całą ludność cywilną, jako narażoną na skutki wojny lotniczo-gazowej narówni z armią walczącą na froncie.

Przygotować ludność cywilną do obrony na wypadek przyszłej wojny, a więc przedewszystkiem do obrony przeciwlotniczo-gazowej, to znaczy uświadomić ją o grożącym niebezpieczeństwie.

U nas pracę tę przyjęła organizacja społeczna Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. LOPP szkoli wszystkie warstwy społeczne — ludności cywilnej, szkoli starszych i młodzież, bez różnicy płci, gdyż wszyscy muszą umieć się bronić.

Uczyńmy to w XIII Tygodniu LOPP., zapiszmy się do szeregów Ligi, nie skąpmy ofiar na przygotowanie samoobrony społecznej, z której wszyscy będziemy korzystali! Składka miesięczna wynosi tylko 50 groszy a dla niezamożnych 10 groszy.

Wstępujcie do LOPP!

Zapisy przyjmuje się w Sekretarjacie Obwodu Miejskiego LOPP ul. Konarskiego 5a tel. 36-70 codziennie od godz. 10—14.

Na przedszkole Z. P. O. K.

Dla najbiedniejszych dzieci na przedmieściach

Zapoczątkowana przez p. **Marię Stefanicką** lista ofiar na przedszkola Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet wzrosła znowu o kilka ogniw.

P. **Ritterowa** złożyła 2 zł., p. **Kozubkowa** 3 zł., p. **Januszkiewiczowa** 2 zł., p. **Wilkowa** 2 zł.

Składki na przedszkola Z. P. O. K., w których opiekę znajdują najbiedniejsze dzieci naszych przedmieść — przyjmuje również **administracja naszego pisma przy ul. Marsz. Focha 12.**

Z działalności Towarzystwa Popierania Publicznych Szkół Powszechnych

Kto przegląda prasę stołeczną i prowincjonalną, zwrócił niejednokrotnie uwagę na **rozmach, jaki od niedawna zauważyć się daje w budownictwie szkolnym.** W wielkiej mierze jest to zasługą **Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych,** które, sprzedając groszowe znaczki-cegiełki, przyczynia się do powstania nowoczesnych kuźnic oświaty.

Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych opublikowało obecnie sprawozdanie za rok 1935. Wszelkie sprawozdania drukowane są bardzo pożyteczną lekturą. Czytelnik dowiaduje się z nich, jak to **zbiorową pracą pomógł budować niepodległą Polskę.**

Według stanu z dnia 31 grudnia 1935 roku liczba kół Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych wynosiła 12.535. Członków liczyło Towarzystwo 233.423. Ze składek członków i dzieci szkolnych, oraz z ofiar i imprez zebrano na budowę szkół 6.167.371,69 zł. Przy pomocy tej kwoty **wykończono i oddano do użytku publicznego 298 budynków szkolnych, w tym 1.281 izb lekcyjnych, oraz rozpoczęto budowę 415 budynków, w tym 1.144 izb lekcyjnych.** W ten sposób **umożliwiono naukę szkolną 64.000 dzieciom szkolnym.** A mamy jeszcze **milion dzieci poza szkołą,** dla których musimy wybudować nowe szkoły.

Od chwili istnienia, t. j. w ciągu dwóch lat, wybudowało Towarzystwo już 702 szkoły, w tym 2.685 izb lekcyjnych. W izbach tych znalazło pomieszczenie ponad 160.000 dzieci.

Na pomoce naukowe dla szkół powszechnych wydało Towarzystwo w roku sprawozdawczym 55.416 zł.

Przyjrzyjmy się obecnie, jak się przedstawia akcja Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych **w okręgu poznańsko-pomorskim.** W dzielnicach zachodnich posiadało Towarzystwo 1.416 kół, do których należało 20.034 członków, t. j. około 8 i pół proc. w stosunku do całego Państwa. **W naszym okręgu wybudowano przy pomocy Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych 13 szkół, w tym 74 izb szkolnych, za łączną cenę 933.500 zł.**

Prezesem Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych jest p. wojewoda pomorski **Władysław Raczkiewicz.**

Na szalach Temidy

Ukarany „skrupulant"

Mieszkaniec Nakła nad Notecią, imć pan **Leon Kaczmarek,** ma lat 32, a więc jest w t. zw. sile wieku, jednak do tej pory nie wyzbył się zbędnych skrupułów życiowych, do których przede wszystkiem zaliczyć należy przesądną wprost nieśmiałość. Wbrew najprostszym, w dzisiejszych czasach przez ogół codziennie stosowanym zwyczajom, p. Leon Kaczmarek nie posiada nawet tyle „cywilnej" odwagi, by zdobyć się na wykrztuszenie prośby o rzecz tak pospolitą, jak pożyczka pieniężna.

Zdarzyło się kiedyś, że pan K. zapłacić miał weksel. Jest to rzecz przykra, niemniej jednak bardzo życiowa. P. Kaczmarek do ostatniej chwili ukrywał przed światem i ludźmi upokarzającą — jego mniemaniu — tajemnicę, aż nadszedł nieszczęsny dzień płatności weksla. Ze łzami w oczach i ściśnionym gardłem Kaczmarek udał się do Strzelców Dolnych pod Bydgoszczą, gdzie zamieszkuje jego znajomy, rolnik **Wyżykowski.** Kaczmarek już, już miał wyjawić cel swej wizyty uszczęśliwionemu z odwiedzin rolnikowi, gdy wrodzona nieśmiałość znowu zamknęła mu usta. Przybysz wykształcił kilka zdawkowych zdań, palnął parę komplementów rolnikowi i jego małżonce, przyjmując z wdzięcznością zaofiarowaną mu gościnę.

Kaczmarek spędził u Wyżykowskiego noc, a rano — ubierając się — zauważył w bieliźniarce paczkę banknotów. Los uśmiechnął się do niego. Nieśmiały gość, któremu skrupuły nie zezwoliły na otwarcie ust i wyjawienie prośby o pożyczkę, poczuł, że jest uratowany. Zabrał 88 zł i nie żegnając się z gospodarzami, znikł „po angielsku", w sposób najbardziej dyskretny. Znalazła go dopiero policja powiadomiona o kradzieży przez urażonych na honorze właścicieli gospodarstwa.

Leon Kaczmarek zasiadł na ławie oskarżonych Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, który nie podzielając skrupułów oskarżonego wymierzył mu **3 miesiące więzienia.**

TELEFONY.

— **Pogotowie pożarowe 06.**
— **Pogotowie ratunkowe 26-15.**
— **Straż Pożarna 26-16.**
— **Policja Państwowa (centrala) 27-00.**
— **Zarząd Miejski (centrala) 26-00.**
— **Dorożki samochodowe 22-50 (postój: Jagiellońska) 22-51 (postój: Gdańska).**

DYŻUR APTEK.

— **Dyżur nocny aptek** do dnia 27 bm. włącznie pełnią: Apteka Centralna ul. Gdańska nr. 27, tel 39-94 i Apteka pod Lwem, ul. Grunwaldzka 37, tel. 31-91.

Scena i kulisy

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś w piątek „Matura" Fodora.

W sobotę wielka premiera ostatniej nowości wybitnego pisarza Tadeusza Konczyńskiego **„Zburzenie Jerozolimy",** w której bierze udział cały zespół męski Teatru Miejskiego. Nowa wystawa J. Hawryłkiewicza. Inscenizacja J. Szyndlera. Premiera jak było do przewidzenia obudziła wielkie zainteresowanie.

Sobotnią premierę zaszczyci swoją obecnością autor, który specjalnie przybędzie celem obejrzenia realizacji swego dzieła na scenie bydgoskiej.

W niedzielę po południu o godz. 16 **„Matura"** W. Fodora. Doskonały ten utwór naprzemian bawi serdecznie i wzrusza do łez dzięki koncertowej grze zespołu z gościnnym występem dyr. **Nuny Młodziejowskiej-Szczurkiewiczowej,** świetnej odtwórczyni Klotyldy Wimmer. **Ceny miejsc zniżone.**

OSTATNIE TANIE PRZEDSTAWIENIE „MATURY".

Miejskiemu Obwodowi LOPP. udało się nakłonić po wielu staraniach Dyrekcję Teatru Miejskiego do wystawienia już po raz ostatni dnia 28 bm. na godz. 20 sztuki Władysława Fodora p. t. „Matura" z gościnnym występem p. dyr. Nuny Młodziejowskiej-Szczurkiewiczowej w roli Klotyldy Wimmer.

Wszyscy miłośnicy teatru, którzy jeszcze nie mogli zobaczyć tej przecudnej sztuki, mają ostatnią sposobność i to po rewelacyjnie niskich cenach od 5 groszy do 1,80 zł.

Pozostałe bilety nabyć można w Sekretariacie Obwodu Miejskiego LOPP. ul. Konarskiego 5 a, tel. 36-70.

KINA.

ADRIA: „Melodia wielkiego miasta" i liczne dodatki.
APOLLO: „Srebrna torpeda" i bogaty nadprogram.
BAŁTYK: „Miłość Tarzana", oraz nowy film z Flipem i Flapem.
KRISTAL: „Jadzia" ze Smosarską i bogaty nadprogram.
MARYSIEŃKA: „Gabinet figur woskowych" i „Dziewczę z obłoków".
REWJA: „Noc karnawałowa" i „Epizod".

Z estrady

Recital fortepianowy St. Lewińskiego

Sezon muzyczny w Bydgoszczy zainaugurował młody i uzdolniony pianista Stanisław Lewiński, który po czteroletniej przerwie, wypełnionej rzetelną pracą nad sobą, przypomniał się znowu swemu miastu rodzinnemu. Lewiński, jakkolwiek nie rozwinął jeszcze wszelkich możliwości swego talentu pianistycznego, to jednak już dziś zaciekawia niemałemi osiągnięciami, zwłaszcza w dziedzinie technicznego opanowania instrumentu. Pociągającym rysem osobowości artystycznej koncertanta — to jego poważny, szczery, pokorny stosunek do muzyki. Daleki od powierzchownej i efektownej błyskotliwości, stara się wniknąć w ideę i nastrój utworu, przepoić go swymi aspektami myślowymi i uczuciowymi. Ponosi go niekiedy młodzieńczy temperament i wtedy zaciera przejrzystość rysunku kompozycji, jednak te rzadkie zresztą dowolności ekstatyczne (zwłaszcza w tempie i akcentach) wynagradza sumiennym wypracowaniem szczegółów, miękkością tonu i wirtuozowskiem zacięciem.

Najwięcej zrównoważenia i dobrze wymodelowanej dynamiki wykazał Lewiński w utworach Debussy'ego, które najbardziej odpowiadają indywidualności artysty. Odegrał je dojrzale, z wyobraźnią. Wprawdzie Chopinowi (Nokturn a-dur, Scherzo h-moll) w interpretacji koncertanta brakło może potoczystej dykcji, zaciekawiał jednak odstępstwami od szamblonu nadmiernego przecukrzania w półtonach i pianach, oraz zbyt okrągłej ozdobności frazy. Sonata na lewą rękę Reinecke'go dała Lewińskiemu możność zademonstrowania umiejętności technicznych, niezadawalając słuchacza ani formą, ani też treścią muzyczną. Program uzupełniły jeszcze tańce hiszpańskie Granadosa, oraz fantazja węgierska Gruenfelda, odtworzeniem których koncertant dowiódł, iż posiadł tajemnicę plastycznego kształtowania dźwięków.

W sumie Lewiński okazał się pianistą wartościowym, znajdując przychylne przyjęcie u publiczności.

(gr.)

Programy radiowe

Piątek, 25 września

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń — Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.20 Dziennik poranny. 7.30 Programy lokalne. 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Audycja dla szkół (dla dzieci starszych): „Wśród łoskotu maszyn" — „Jak powstaje książka szkolna", transmisja z drukarni Ossolineum (ze Lwowa). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Programy lokalne. 12.13 Dziennik południowy. 12.23 Programy lokalne. 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. 15,30. Wiadomości gospodarcze. 15,45 Rozmowa z chorymi ks. kapelana Michała Rękasa (ze Lwowa). 16.00 Utwory Franciszka Liszta wykona na fortepianie Nadzieja Padlewska (z Poznania). Audycję poprzedzi odczyt dr. Józefa Reissa p. t. „Franciszek Liszt a Polska". 16.45 „Mikaszewicze — nieznane Polesie" — reportaż z Polesia — Zenona Skierskiego. 17.00 Koncert Wileńskiej Orkiestry Kameralnej. 17.50 Poradnik sportowy — red. Józef Wiodarkiewicz. 18.00—18.45 Programy lokalne. 18.45 Pogadanka. 18.50 Biuro Studiów rozmawia ze słuchaczami P. R. 19.00 Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego z udziałem Bartz - Borodina i J. Kozłowskiej (refreny). 20.00 Arie i pieśni odśpiewa Zofia Leszczyńska. 20.30 „Lekcja geografii" — Bolesława Prusa (obrazek z „Anielki"). 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert wieczorny w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej pod dyr. Grzegorza Fitelberga z udziałem Smyczkowego Kwartetu Warszawskiego w składzie: Józef Kamiński — I skrzypce, Zygmunt Lederman — II skrzypce, Jan Gornowski — altówka, Marian Neuteich — wiolonczela. 1) Luigi Boccherini: Symfonia d-moll (I wykonanie), 2) Jaromir Weinberger: Uwertura marionetek (I wyk.), 3) Marian Neuteich: Koncert na kwartet smyczkowy i orkiestrę (I wykonanie), wykona Kwartet Warszawski i orkiestra P. R., 4) Joaquin Turina: Tańce fantastyczne (I wykonanie). 22.00 Wiadomości sportowe. 22.15 Programy lokalne. 23.00—24.00 Program lokalny dla Warszawy.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

7.30 Program na dzisiaj. 7.35 Parę informacyj. 7.40—8.00 Orkiestry wojskowe. — płyty. 12.03—12.13 Recytacja prozy: Fragment z powieści „Chłopi" Wł. Reymonta. 12.23—13.10 „Preludia" — płyty. 14.30 Muzyka lekka — płyty. 15.30—15.45 Wiadomości gospodarcze z Warszawy 18.00 Głowacica w wodach Pokucia — odczyt wygł. dr. Władysław Kulmatycki. 18.15 Chwilka śpiewu — płyty. 18.30—18.45 Koncert reklamowy.. 22.15—23.00 Tańce i piosenki — płyty.

ZAGRANICA

18.30 Koenigswust. Utwory fort. Beethovena. 19.30 Anglia (Nat. Progr.). „Balety i madrygały epoki Elżbietańskiej". 20.00 Bruksela flam. „Fanny Elser" — operetka Straussa. 20.45 Mediolan. Recital skrzypcowy Havemanna. 20.45 Praga. „Wyprawa pana Bruczka" — opera Janaczka.

Giełdy

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ
z dnia 24 września 1936 r.

Dewizy

Belgja 89,60—89,78—89,42; Berlin 212,78—211,94; Gdańsk 100,20—99,80; Amsterdam 359,00—359,72—358,28; Kopenhaga 120,05—120,34—119,76; Londyn 26,90—26,97—26,83; Nowy Jork czeki 5,32—5,29½; Nowy Jork kabel 5,30⅞—5,32⅛—5,29⅝; Oslo 135,38—134,72; Paryż 34,93—35,00—34,86; Praga 21,94—21,98—21,90; Sztokholm 138,75—139,08—138,42; Zurych 172,85—173,19—172,51; Wiedeń 99,20—98,80; Medjolan 42,00—41,80; Helsinki 11,88—11,82; Montreal 5,31—5,28½.

Tendencja: niejednolita.

Waluty

Belgi belg. 89,78—89,35; dolary amer. 5,31½—5,28½; dolary kanad. 5,30½—5,27½; floreny holend. 358,72—358,00; franki franc. 35,00—34,84; franki szwajc. 173,19—172,35; funty ang. 26,97—26,81; guldeny gd. 100,20—99,80; korony czeskie 20,00—19,50; korony duńskie 120,34—119,50; korony norw. 135,38—134,40; korony szwedzkie 139,08—138,10; liry włoskie 36,50—34,50; marki fińskie 11,88—11,50; marki niem. 138,00—133,00; szylingi austrj. 99,00—98,00; marki niem. srebrne 149,00—144,00.

Akcje

Bank Polski 100,50—101,00; Lilpop 12,85.

Tendencja: obroty małe.

Papiery wartościowe

3 proc. poż. inwest. I em. 61,00; II em. 61,75, serje 76,00; 5 proc. konwersyjna 49,75; 7 proc. stabilizacyjna 52,00; 4 proc. P. Z. K. 36,50; 8 proc. przem. polsk. 83,50—84,50; 4 i pół proc. serja 5 45,00—44,75; 5 proc. Warszawy nowe 53,00—53,25; 5 i pół proc. Warszawy 7 em. 48,75; 6 proc. obl. Warszawy 6 em. 55,00. Tendencja: dla pożyczek niejednolita, dla listów nieco mocniejsza.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA
z dnia 24 września 1936 r.

Ceny orjentacyjne: żyto zdrowe suche 16,75—17; pszenica 24,25—24,50; jęczmień: brow. 21,50—22,50; 630—640 grml. 18,25—18,50; 667—676 grml. 18,75—19,00; 700—715 grml. 19,50—20,25; owies 14,50—15; stalsze mąki żytnie wszystkie gat. o 1 złoty wyżej; mąki pszenne wszystkie gatunki o 75 groszy wyżej; otręby żytnie 10,75—11,25; otręby pszenne: grube 1.50—12; średnie 10,50—11,25; otręby jęczmienne 12,25—13,50; makuch: lniany 18,25—18,50; rzepakowy 14,75—15; reszta bez zmiany. Ogólne usposobienie stałe. Obroty: żyta 1495, pszenicy 382, jęczmienia 765, owsa 75.

WŁOSKA SPÓŁKA AKCYJNA „POWSZECHNA ASEKURACJA W TRYJEŚCIE"

ASSICURAZIONI GENERALI TRIESTE

Rok założenia 1831

Fundusze gwarancyjne na koniec roku 1934: L. 1.788.810.223,67

Towarzystwo przyjmuje na najkorzystniejszych warunkach ubezpieczenia:

na życie, od wypadków, od odpowiedzialności cywilno-prawnej, od ognia, od kradzieży z włamaniem, od rabunku, transportów i walorów.

Jako nowość wprowadziło Towarzystwo nasze na bardzo korzystnych warunkach dożywotnie ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków publicznych środków komunikacyjnych za minimalną jednorazową składkę. T2312

PORADY FACHOWEJ UDZIELA BEZPŁATNIE:

SUBDYREKCJA TCZEW

ul. Kopernika Nr. 9. Tel. 12 80

Reprezentacje i agentury we wszystkich miastach.

Zakład optyczny
Oskar Meyer właśc. Jasieńska i Zeller
zał. 1899 Bydgoszcz, ul. Gdańska nr. 21. tel. 13-89

Sumienne wykonanie wszystkich okularów

Fachowa i rzetelna obsługa. 5684

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 28 września 1936 r. o godz. 11 sprzedawać będę w drodze egzekucji u Bronisława Chmieleckiego w Brzuscach pow. Tczew najwięcej dającemu za gotówkę: 25 fur pszenicy w słomie wydajności 82 ctr., oszacowanych na 820,— zł. (6396

(—) Rogowski, **komornik w Tczewie.**

Sygnatura: Km. 12/35. (6397

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Tczewie rewiru II Władysław Szwemiński, mający kancelarję w Tczewie przy ul. Dworcowej 27, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c., podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 października 1936 r. o godz. 10-ej w Sądzie Grodzkim w Tczewie pokój nr. 6/7 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do masy spadkowej po śp. Robercie Banieckim, nieruchomości: miejskiej, położonej w Tczewie przy Placu Br. Pierackiego Nr. 13, składającej się z domu handlowo-mieszkalnego, mieszczącego w sobie hurtowy i detaliczny sklep wyrobów tytoniowych, 2 restauracje i mieszkanie, z 2 śpichlerzy, stajni, pralni, szopy i podwórza z zajazdem o powierzchni ca. 779 m².

Nieruchomość zapisana jest w księdze wieczystej Tczew tom 2 wykaz L. A. 21, a księga wieczysta przechowywana jest w Sądzie Grodzkim w Tczewie.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 66.040,—, cena zaś wywołania wynosi zł. 49.530,—.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 6.604,—.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Tczewie ul. Marsz. Piłsudskiego Nr. 7, sala Nr. 17.

Tczew, dnia 16 września 1936 r.

(—) Szwemiński, **Komornik.**

Do akt Nr. IV Km. 1451/36. (6442

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. IV, zamieszkały w Gdyni, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 26 września 1936 r. o godz. 10 w Gdyni (zbiórka kupców przy ul. Batorego róg 3 Maja) odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 1 bufet dęb., 1 kredens dęb., 1 zegar stoj., 1 stół rozsuwany, 6 krzeseł dęb., 1 kasetka żel., 1 umywalka z lustrem i płytą marm., 2 nocne stoliki, 1 lampa elektryczna, 1 maszyna do szycia, 1 waga stołowa, 1 wózek na 2 kołach i różne towary kolonjalne jak: owoc suszony, kasza, cykorja, kawa słod., pasta do obuwia, świece, mydło, płatki owsiane i dużo innych rzeczy oszacowanych na łączną sumę zł 866,— które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 23 września 1936 r.

Komornik: (—) K. Błaszkiewicz.

Numer akt: Km. I. 163/36. (6399

OBWIESZCZENIE. O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmnie rewiru I, Franciszek Kwiatkowski, mający kancelarję w Chełmnie ul. Dworcowa Nr. 13, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 października 1936 r. o godz. 10-ej w Sądzie Grodzkim w Chełmnie pokój nr. 13 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużników Fryderyka i Emilii Huth w Chełmnie nieruchomości: miejskiej handlowo-czynszowej, położonej w Chełmnie przy ul. 22 Stycznia nr. 30, zapisanej w księdze wieczystej Sądu Grodzkiego w Chełmnie pod oznaczeniem hipot. Chełmno Miasto Tom XIII karta 247.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 44.500,—, cena zaś wywołania wynosi zł 33.375,—.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 4.500,—.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Chełmnie ul. Toruńska, sala Nr. 14.

Chełmno, dnia 14 września 1936 r.

(—) Kwiatkowski, **Komornik.**

Numer akt: Km. I. 298/36. (6400

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmnie rewiru I, Franciszek Kwiatkowski, mający kancelarję w Chełmnie ul. Dworcowa Nr. 13, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 października 1936 r. o godz. 10.30 w Sądzie Grodzkim w Chełmnie pokój nr. 13 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Piotra Kosteckiego w Chełmnie, nieruchomości: miejskiej handlowo-czynszowej, położonej w Chełmnie Rynek, zapisanej w księdze wieczystej Sądu Grodzkiego w Chełmnie pod oznaczeniem hipotecznem Chełmno Miasto Tom XX. karta 402.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 32.000,—, cena zaś wywołania wynosi zł. 21.333,—.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 3.200,—.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Chełmnie ul. Toruńska, sala Nr. 14.

Chełmno, dnia 14 września 1936 r.

(—) Kwiatkowski **Komornik.**

DYREKCJA OKRĘGOWA KOLEI PAŃSTWOWYCH w Toruniu

Wydział Handlowo-Taryfowy w Bydgoszczy

Nr. IV/1-c/143/3/36.

OGŁOSZENIE PRZETARGU.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu ogłasza ograniczony przetarg publiczny na dzierżawę bufetu kolejowego na stacji Jastarnia z terminem objęcia 1 grudnia 1936 roku.

1) Osoby ubiegające się o dzierżawę mogą wnieść oferty z dołączeniem życiorysu, poświadczenia obywatelstwa polskiego, odpisów świadectw, oraz ewentl. świadectwa o inwalidztwie wojennym najpóźniej do godziny 12-tej dnia 30 września 1936 roku.

2) Oferty z oznaczeniem cyfrowym i słownym oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego należy składać w Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Bydgoszczy, ul. Dworcowa nr. 63 w kopercie zamkniętej z napisem „Oferta na dzierżawę bufetu kolejowego na stacji Jastarnia".

3) Oferenci mają wyraźnie stwierdzić w ofertach, że warunki dzierżawy są im dokładnie znane.

4) Równocześnie z wniesieniem oferty należy złożyć za pośrednictwem P. K. O. na konto Nr. 170010 w kasie Dyrekcyjnej Okręgowej Kolei Państwowych w Toruniu wadium w wysokości 400,— (czterysta) złotych.

W razie przyjęcia oferty zatrzyma Dyrekcja wadium na poczet kaucji, w razie zaś nieprzyjęcia zwróci je oferentowi. Kwit na wpłacenie wadium winien być dołączony do oferty.

Jeżeli oferent, którego ofertę przyjęto, z jakichkolwiek powodów nie zawrze umowy, lub też nie zacznie prowadzić przedsiębiorstwa w terminie umówionym, to wadium zatrzymane na poczet kaucji, przypada na rzecz Skarbu Państwa.

5) Ważność i skuteczność prawna zawrzeć się mającej umowy jest zawisła od uzyskania przez dzierżawcę właściwej koncesji (patentu), w myśl obowiązujących ustaw.

6) Oferenci są związani swymi ofertami przez przeciąg (ośmiu) tygodni licząc od dnia otwarcia ofert.

7) Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu zastrzega sobie prawo oddania wyżej wspomnianej dzierżawy według swego uznania jednemu z pośród oferentów lub innej osobie z wolnej ręki, nie bacząc na wynik postępowania licytacyjnego.

8) Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu nie bierze odpowiedzialności za niezawinione niedotrzymanie terminu oddania przedmiotu dzierżawy, oznaczonego w ogłoszeniu przetargu.

9) Oferent, którego ofertę przyjęto, ponosi koszty ogłoszenia przetargu.

10) Informacyj bliższych udziela Wydział Handlowo-Taryfowy w Bydgoszczy (pokój 69) w dni powszednie w godzinach od 11-tej od 13-tej.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 30 września 1936 roku, w gmachu Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Bydgoszczy, ul. Dworcowa nr. 63 o godzinie 12-tej. (6449

Bydgoszcz, we wrześniu 1936 r.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu

Wydział Handlowo-Taryfowy w Bydgoszczy.

OBWIESZCZENIE.

Dnia 26 września 1936 r. o godz. 9 w Chełmnie będę sprzedawał następujące przedmioty:

1 pianino czarne „Sommerfeld" i 1 samochód osobowy „Fiat".

Zbiórka reflektantów w moim biurze. (6398

(—) Kwiatkowski,

Komornik Sądu Grodzkiego.

Zł 160,— gwarantowane
MASZYNY do SZYCIA
najprzedniejszych marek światowych, z przyb. do haftowania, mereżkowania, cerow. itd. GOTÓWKĄ — RATAMI! Dostawa na koszt firmy. Ilustrowane cenniki wysyła bezpłatnie:
CENTRALA MASZYN, Kraków
ul. Józefa Dietla Nr. 109 B. 6142

GDYNIA

Wytwórnia MEBLI STEFAN GABAŁA

Gdynia, ul. Świętojańska 73. Sypialki, jadalki, gabinety męskie, kuchnie oraz wszelkie meble wyścielane własnego wyrobu. Ceny przystępne. Wykonanie solidne. Proszę zwrócić uwagę na nr. domu. 5616M

Tanie źródło

pierza i puchu. Gdynia, Ant. Abrahama 29, 6350Mk

Mieszkanie

4-pokojowe na 4-tym piętrze od 1. X. br. do wynajęcia. Gdynia, ul. Śląska 54. 6444Mk

Zagubiono legitymację nauczycielską

wydaną przez Inspektorat Szkolny w Wejherowie dla Bordina Leona. 6447Mk

Mieszkanie

3-pokojowe na 3-ym piętrze od 15. X. do wynajęcia. Gdynia, ul. Śląska 54. 6443Mk

Kupię majątek ziemski

wielkości około 100 ha. warunek: ziemia dobra, szosa, st. kolejowa i elektryczność. Zgłoszenia z podaniem warunków i szczegółowego opisu do „Gazety Morskiej Ilustr." Gdynia, pod „Ziemianin". 6445Mk

Meble biurowe

urządzenia składowe, okna drzwi, oraz wszelkie prace stolarskie wykonuje na miejscu 90 M

Gdynia, ul. Lipowa 11

telefon 21-88

BYDGOSKA FABRYKA MEBLI BIUROWYCH

Poszukuję

posady woźnego, inkasenta lub jakiejkolwiek innej. Na życzenie mogę złożyć kaucję. Zgłoszenia: Jan Piłat, Gdynia 4, ul. Chylońska 37. 6286Mk

Skład kolonialny

sprzedam bardzo tanio. Gdynia 3, ul. Oksywska 46. 6317Mk

Hurtownię spożywczą

dobrze rentującą sprzedam względnie przyjmę wspólnika. Objęcie ca. 5000 zł. Oferty do Gazety Morskiej Ilustr. Gdynia pod „1030". (6386Mk

BIURO POŚREDNICZO-HANDLOWE

WIKTORIA

w Gdyni ul. Świętojańska 24a, tel. 3274

załatwia solidnie i korzystnie wszelkie transakcje kupna-sprzedaży domów, will, parcel, oraz dzierżawy lokali, mieszkań, pokoji meblowanych etc.

Duży wybór objektów w Gdyni i na całym wybrzeżu korzystnie do nabycia.

Na odpowiedź prosimy dołączyć znaczek pocztowy.

6028M

Km. 2082/35. (6418

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. I w Grudziądzu Stanisław Lewicki, zamieszkały w Grudziądzu, na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 28 września 1936 r. o godz. 10 w Grudziądzu przy ul. Murowej 28, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie:

1 aparat elektryczny „Wapofor", 1 maszynka do strzyżenia włosów, 1 aparat motorowy elektryczny Sanax do masowania twarzy, 1 stoliczek okrągły, 3 pary firanek, 1 obraz olejny, oszacowanych na łączną sumę 1435,— zł.

Powyższe ruchomości oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Grudziądz, dnia 21. 9. 1936 r.

(— Lewicki.

Komornik Sądu Grodzkiego.

Km. 1780/35. (6419

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. I w Grudziądzu Stanisław Lewicki, zamieszkały w Grudziądzu, na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 2 października 1936 r. o godz. 10 w Grudziądzu przy ul. Długiej nr. 9 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie:

1 lustro z podstawką, 1 bufet stary styl rzeźbiony, 1 kanapa pluszowa, 2 fotele pluszowe, 1 dywan, 3 p. firan z drążkami mosiężnemi (siatkowe), 1 stół rozsuwany, oszacowanych na łączną sumę 700,— zł.

Powyższe ruchomości oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Grudziądz, dnia 21. 9. 1936 r.

(— Lewicki.

Komornik Sądu Grodzkiego.

Sygnatura: III. Km. 277/35. (6417

WEZWANIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru III. Wojciech Janowski, mający kancelarję w Grudziądzu ul. Legionów Nr. 15, podaje do publicznej wiadomości, że dnia 17. 10. 1936 r. o godz. 10-ej przystąpi do opisu nieruchomości Dolna Grupa wykaz L. 6, do której skierowana została egzekucja w poszukiwaniu wierzytelności w kwocie 1092,90 zł. plus %% i koszty, przypadającej wierzycielowi Komunalnemu Bankowi Kredytowemu w Poznaniu od dłużnika Jana Cholewy i wzywa wszystkie osoby, nieuczestniczące w postępowaniu, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa tych osób stanowią przeszkodę do egzekucji.

Grudziądz, dnia 22 września 1936 r.

(—) W. Janowski,

Komornik.

GDAŃSK

Odwiedzajcie

WEITZ' KAFFEE STUBEN

Gdańsk, Langgasse 69.

Ulubiony zakład gastronomiczny.

Godny uwagi zimny bufet.

Ordynuję jak zwykle

CHOROBY DZIECIĘCE

Dr. med. E. Funk — Rachmlewicz Gdańsk, Reitbahn 3, tel. 28609

6140Gdk

GRUDZIĄDZ

Stancje

zatwierdzone przez władze szkolne dla uczniów szkół średnich z utrzymaniem lub bez. Ceny bardzo przystępne. Wiadomość: Grudziądz, Małomłyńska 10, I. p. m. 2. 6416Gk

Karawana

Od miasteczka do miasteczka
Ciągnie karawana,
Wkrótce będzie w każdym kącie
Całej Polski znana.

Idą zebry, osły, muły,
Bawoły i lamy,
Idzie zebu, idzie wielbłąd:
Wszystko dla reklamy.

A tej pięknej karawany
Jest przyczyna taka,
Że te stwory czworonożne
Reklamują — ptaka.

Ptak to śliczny, egzotyczny,
Przyczem dziób ma wielki,
Więc się też na jego widok
Dziwi naród wszelki.

Jest on bardzo pożyteczny,
Istne cuda czyni —
Więc go chwali i kupuje
Każda gospodyni.

Ptak ten bowiem dba o czystość,
Wszelki brud pożera,
Bo przyleciał od Poznania
Z fabryki Regera.

Wkrótce będzie w całym kraju
Wszystkim prawda znana,
Że najlepsze w świecie mydło
Ze znakiem „Tukana"!

(6402

DROBNE OGŁOSZENIA

TORUŃ

Wypożyczam

porcelanę, szkło, fajans, łyżki, nakrycia itd.

Szymański

Toruń, Rynek Staromiejski 11, telef. 17-16. Oddział: Chełmża, Rynek 2. 5504C

SPRZEDAŻ

Farby

pokosty, lakiery, pendzle oraz tapety w wielkim wyborze poleca tanio Drogerja **Gałdyński,** Toruń, Szeroka 9. 5408C

Rowery

po cenach zniżonych na dogodnych warunkach częściowo za pożyczkę państwową, poleca „Elektra". Toruń, ul. Chełmińska 4 telefon 1526. 5964 CK

Dywany

krajowe, wzory tradycyjne i nowoczesne, największy wybór w składach toruńskich, poleca firma Bracia Tews, Toruń, Mostowa 30. 6360Ck

Meble

wszelkiego rodzaju najtaniej kupisz tylko Toruń, Prosta 51. Przekonaj się — Spamiętaj, Powiedz — drugiemu. 3865

Dom

z ładnym owocowym ogrodem, 3 mieszkania wolne 3 pokojowe z łazienką i kuchnią. Cena 13.000 zł. wpłata 10.000 zł. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pom.". (6085

Dom

z roczn. dochodem 9.600 zł, 3 piętra, 2 składy, dobry punkt, dobra budowa. Cena 60.000 zł bez długu, wpłata od umowy. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pomorza". (6084

Tapczany

z skrytką do pościeli, solidne wyścielanie, najrozmaitsze łasony, wielki wybór. **Bracia Tews,** Toruń, Mostowa 30. 6358Ck

Dom

handlowy, najlepszy punkt, wolny skład i 5 pok. mieszkanie z wszelkimi wygodami. Cena 33.000 zł bez długu. Wpłata od umowy. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pomorza". (6083

Dom

nowowybudowany na Bydgoskiem Przedm., ogród i wszelkie wygody, 4 mieszkania 3 i 4 pokojowe. Wolny od podatku. Dochód roczny na czysto 3.420 zł. Cena 32.000 zł. Wpłata według umowy. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pomorza". (6082

Dom

ze składem, 4 piętra, masyw. dobra budowa, 5.600 zł roczny dochód. Cena 43.000 zł, wpłata 36.000 zł, reszta hipoteka. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pomorza". (6081

Krzesła, stoły

fotele, stojaki do garderoby, przedpokoje. Tylko solidny towar, niskie ceny. **Bracia Tews,** Toruń, Mostowa 30. 6359Ck

Samochód

sportowy mały lekki okazyjnie do sprzedania. Toruń, Podmurna 74. (6367Ck

Dom

z dochodem rocznym 6.600 zł, 4-piętrowy, dobra budowa. 3 składy. Cena 56.000 zł, dług 4.000 zł. Wpłata od umowy. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pom." (6106Ck

Oliwy

do maszyn, Smarowidła na osie, Tran na skórę, Szczotki, poleca tanio Drogerja **Gałdyński** Szeroka 9. 5409C

Dom

z dwoma mieszkaniami po 2 pokoje kuchnia, gospodarczy budynek, ładny ogród, dobre położenie, bez długu. Cena 13.000 zł. Oferty do „Dnia Pom." ze znaczkiem. (6115Ck

Dom

na Bydgoskiem, masyw., 4 piętra, 2 składy. Dochód roczny 8.600 zł. Cena 53.000 zł., dług 15.000 zł, odchodzi od ceny kupna. Dobra budowa. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pom." (6109Ck

KUPNO

Kupię

30 do 40 ctr. kartofli fabrycznych. Oferty do Administracji „Dnia Pomorza" pod nr. 6412. Ck

MIESZKANIA WOLNE

Mieszkanie

4-pokojowe na I piętrze z dwoma balkonami od 1 października wynajmę. Adres wskaże filja „Dnia Pomorza" Toruń, ul. Szeroka 42 I piętro. (6193Ck

Mieszkanie

2 pokoje z kuchnią na parterze na Bydgoskiem do wynajęcia. Wiadomość w filji „Dnia Pomorza" Szeroka 42 I. p. (6381Ck

Mieszkanie

6-pokojowe z kuchnią, łazienką elektrycznością i gazem na I. p. do wynajęcia od zaraz. Wiadomość w filii „Dnia Pomorza". 6293Ck

Mieszkanie

2 pokojowe z kuchnią na Mokrem od 1. X. Wiadomość w filji „Dnia Pomorza" ul. Szeroka 42, I. ptr. 6395C

Mieszkanie

1 pokój i kuchnia na Bydgoskiem od 1. X. Wiadomość w filii „Dnia Pomorza". 6394Ck

MIESZKANIA POSZUKUJĄ

Mieszkania

2-pokojowego z kuchnią, najchętniej w śródmieściu poszukuję od 1 wzgl. 10 X. br. Oferty do Adm. „Dnia Pomorza" pod nr. 6413,

POKOJE WOLNE

Pokoje

umeblowane z utrzymaniem do wynajęcia — tamże obiady tanie, smaczne i zdrowe. Toruń, Kopernika 9 m. 6. (6172Ck

DZIERŻAWY

Skład

z 2 oknami wystawowymi, róg Mickiewicza i Klonowicza nadający się dla wszystkich branż, do wynajęcia od 1. X. 1936 r. — Zgłosz.: Chróścicki, Toruń, Batorego 7. Telefon **10-03** 5644 Ck,

Skład

z 2-ma pokojami w śródmieściu. Wiadomość filja „Dnia Pomorza" Toruń. (5700C

ZGUBIONO

Gotówkę

większą zgubił biedny urzędnik, Bydgoskie. Uczciwy znalazca proszony o zwrot za wynagrodzeniem do Administr. „Dnia Pomorza", Toruń. 6415Ck

Giełda pracy

MIESZKANIA WOLNE

Poszukuje się

na majątek w powiecie toruńskim 1 deputatnika z 2 lub 3 zaciężnikami oraz 2 służących lat 18—20 do koni. Warunki według umowy. Adres wskaże „Dzień Pomorza". (6210Ck

Inżynier-specjalista

przy budowie maszyn papierniczych z przynajmniej 10-letnią praktyką znajdzie odpowiednie zajęcie. Oferty z odpisami świadectw kierować do Filji „Dnia Pomorza". (6375Ck

Huta szkła

poszukuje 1 majstra do kieliszków i 2 pomocników, 2 majstrów do szklanek, szkieł do lamp i aptek oraz 4 pomocników. Siły wykwalifikowane zechcą oferty złożyć do Filji „Dnia Pomorza" pod F. P. (6373Ck

Technik

konstruktor fortepianów i pianin z przynajmniej 10-letnią praktyką w przodujących przedsiębiorstwach tej branży zagranicą, może się zgłosić. Prace na wyjazd. Oferty proszę składać do Filji „Dnia Pomorza" Toruń. (6374Ck

3 tokarzy i 2 blacharzy

poszukuje wytwórnia części lotniczych. Reflektuje się tylko na siły pierwszorzędne. Oferty nadsyłać do Filji „Dnia Pomorza". (6376Ck

POSAD POSZUKUJĄ

Szofer

mechanik, z prawem jazdy na wszelk. rodzaju pojazdach mechanicznych. Żonaty. Oferty do filji Adm. „Dnia Pomorza", Toruń, Szeroka 42. (5842

Maszynistka

ze znajomością buchalterji. Posiada znajomość języka niemieckiego. Oferty do filji Admin. „Dnia Pomorza", Toruń, Szeroka 42. (5844

Zegarmistrz

wszechstronnie wykwalifikowany w swoim zawodzie, ponadto znajomość reparacji liczników gazowych, wodociągowych i elektrycznych. Oferty do filji Admin. „Dnia Pomorza", Toruń, Szeroka 42. (5846

Technik

budowlany z ukończonem Technicum budowlanem w Warszawie. Znajomość języków: niemiecki, francuski, hiszpański i rosyjski. Oferty do filji Admin. „Dnia Pomorza", Toruń, Szeroka 42. (5843

Buchalter

bilansista. Wykształcenie maturalne, 14 lat pracy zawodowej. Pierwszorzędne świadectwa. Oferty do filji Admin. „Dnia Pomorza", Toruń, Szeroka 42. (5845

Zegarmistrz

wszechstronnie w swoim zawodzie wykwalifikowany, szuka posady na miejscu wzgl. na wyjazd. Łaskawe zgł. proszę kierować pod „Zegarmistrz" do „Dnia Pomorza". (6209Ck

Kowal

podkuwacz, posiada ponadto znajomość budowy wozów; żonaty. Oferty do filji Admin. „Dnia Pomorza", Toruń, Szeroka 42. (5840

Elektromonter

obznajmiony z pracami radjofonicznymi, kawaler referencje pierwszorzędne. Oferty do filji Adm. „Dnia Pomorza", Toruń, Szeroka 42. (5839

Instrumentarz

z długoletnią praktyką w budowie instrumentów muzycznych poszukuje posady na miejscu wzgl. na wyjazd. Łaskawe oferty do „Dnia Pomorza" pod F. P. (6207Ck

Szczotkarz

wszechstronnie wykwalifikowany, kawaler — szuka zajęcia. Łaskawe oferty kierować do „Dnia Pomorza" pod „Szczotkarz". (6208Ck

Palacz

egzaminowany z dobrymi świadectwami poszukuje pracy. Łask. zgłoszenia kierować do Filji „Dnia Pomorza". (6377Ck

Pilnikarz

szuka odpowiedniego miejsca. Łaskawe zgłoszenia do Filji „Dnia Pomorza". (6380Ck

Krawiec

z długoletnią praktyką szuka pracy względnie przyjmie pracę w domu. Łask. zgłoszenie przyjmuje Filja Adm. „Dnia Pomorza". (6379Ck

Modelarz

na drzewo i metal — pierwszorzędne świadectwa, prosi o pracę. Zgłoszenia łaskawych pracodawców przyjmuje Filja „Dnia Pomorza". (6378Ck

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej . . . . . 0.30 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . . 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach . . . . . 0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj . . . . . 2.00 zł
Z odnoszeniem do domu . . . . . 2.20 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu . . . . . 2.40 zł
Pod opaską . . . . . 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę . 2.32 gd; przez gońca . . 2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost . 1.75 gd
Zagranicą . . . . . 4.00 zł

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
Wacław Wytyk, Toruń, ul. Mickiewicza 41.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — redaktor odpowiedz. na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u". — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Leon Formański, Tczew, Kościuszki nr. 1.
Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf" z odpow. działami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.